

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського
Освітня програма	16691 Психологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	16691
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Татьянчиков Андрій Олександрович, Шугайло Софія Євгенівна, Літвінова Ольга Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.02.2025 р. – 27.02.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://tnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/Samozvit_psicholog_bak_2024-25.pdf
Програма візиту експертної групи	https://tnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/81e3ea6f-adbf-4235-9c3f-17f33c0863c9.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ТНУ імені В.І. Вернадського, в якому реалізується дана ОП, визначає своєю місією підготовку умов, інструментів та кадрів для майбутнього забезпечення реінтеграції деокупованого Криму. ЗВО створює сприятливі умови для навчання здобувачів з тимчасово окупованих територій, а також здобувачів, які є внутрішньо переміщеними особами. Для повноцінної реалізації місії ЗВО створений окремий структурний підрозділ - Центр реінтеграції та розвитку Криму, який здійснює освітню, наукову, просвітницьку та дослідницьку діяльність. Місія ЗВО втілюється в ОП «Психологія», зокрема, шляхом введення ОК «Основи кримсько-татарської мови та культури». Позитивно оцінюється ЕГ акцент на розвиток ЗК та формування широкого світогляду здобувачів, посилення розуміння міждисциплінарного підходу в науці та практиці, на що вказує можливість вільного вибору дисциплін не тільки професійного, але й загального профілю. ОП дає можливість досягти РН, визначених Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 053 "Психологія"; передбачає підготовку фахівців для роботи в закладах освіти та враховує вимоги професійного стандарту практичного психолога закладу освіти. Мета ОП, наповненість ОК визначається з урахуванням тенденції розвитку науки, спеціальності, ринку праці. Обсяг ОП відповідає вимогам законодавства; зміст ОП відповідає предметній області; обрані методи та засоби навчання дозволяють формувати соціальні навички. ОП є практикоорієнтованою, містить чотири види практик, загальним обсягом 24 кредити. На ОП використовуються як проблемно-орієнтовані, активні, так й інноваційні методи, що дозволяє досягти ПРН, визначених ОП. На ОП відбувається поєднання навчання та дослідження, працює науковий гурток "Наукова дискусія в психології". ОП містить форми атестації, що відповідають стандарту вищої освіти. ЗВО має локальні документи, що регламентують процедуру конкурсного добору, рейтингування науково-педагогічних працівників, результати оприлюднено на сайті закладу. Існує система заохочення науково-педагогічних кадрів. В ТНУ ім. В.І.Вернадського налагоджена система підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за рахунок розроблених власних програм, як короткострокового (30 годин), так і довгострокового (180 годин) підвищення кваліфікації. Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО забезпечують досягнення визначених ОП мети та ПРН. ЗВО має достатню матеріально-технічну базу, яка включає навчальні приміщення, комп'ютерну лабораторію, бібліотеку, спортивну та актову зали, з гуртожитки. Освітнє середовище задовольняє потреби та інтереси здобувачів, є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я. ЗВО забезпечує організаційну, інформаційну, соціальну та психологічну підтримку здобувачів ОП. ЗВО створює достатні умови для можливості навчання здобувачів з особливими потребами, працює над створенням інклюзивного освітнього середовища. У ЗВО наявні унормовані антикорупційні політики, процедури на випадки конфліктних ситуацій.

Недоліки

В ОП, поданий на експертизу, не враховано зміни до Стандарту вищої освіти, внесених Наказом МОН від 13.06.2024 № 842, після затвердження ОП 2024 року. Відсутність оновлення ОП 2023 року, за якою здійснюється освітній процес на 2-4 курсах, у зв'язку зі змінами Стандарту вищої освіти, внесених Наказом МОН від 13.06.2024 № 842 та Наказом МОН від 29.12.2023 № 1583. В профілі ОП відсутній опис форм навчання, що не відповідає вимогам щодо опису ОП, визначених змінами до ЗУ "Про вищу освіту" у квітні 2024 р. Не обґрунтоване введення до ОП додаткових ЗК та СК, зміна їх нумерації відносно Стандарту. Є невідповідність щодо терміну дії ОП в профілі ОП, адже версія ОП 2019 не корелює з версією ОП 2024 р. Фокус та особливості ОП не розкривають її унікальності та зв'язок з місією ЗВО. Недостатньо врахован регіональний контекст при визначенні мети ОП. Мета навчальної (ознайомчої) та навчальної (психолого-педагогічної) дублюються, в навчальній (психолого-педагогічній) практиці відсутня педагогічна складова. Бази переддипломної практики не відповідають тематиці кваліфікаційних робіт бакалавра. Силабуси ОК не містять розподілу аудиторного навантаження на заочну форму навчання. Обсяг ОК, які забезпечують досягнення мети ОП є меншими за ті ОК, що відповідають за розвиток ЗК. Викладачі недостатньо обізнані в цілях сталого розвитку України на період до 2030 року, не враховують їх при розробці змістовного наповнення ОК. На ОП відсутні практики залучення здобувачів вищої освіти до міжнародної академічної мобільності. Відсутні якісні критерії оцінювання за різними видами навчального навантаження. Кваліфікаційна робота та АЕ не перевіряють усі ПРН, визначені Стандартом. НПП не оновлюють зміст ОК. Відсутні МВ для здобувачів заочної форми, недостатня обізнаність здобувачів у формах контрольних заходів і темі академічної доброчесності. Не усі науково-педагогічні працівники, задіяні на ОП мають відповідність щодо ліцензійних вимог в рамках тих ОК, до яких вони залучені. На ОП залучення професіоналів-практиків, роботодавців є фрагментарним. Відсутні МВ до самостійної роботи здобувачів за всіма нормативними ОК. Застаріла література за деякими ОК у фонді бібліотеки. Відсутність в репозиторії бібліотеки навчально-методичних матеріалів, а також в системі дистанційного навчання - в Google Класах. ОП не оновлюються в процесі реалізації (до наступного перегляду) при зміні стандарту ВО. Недостатня поінформованість здобувачів щодо СВЯО. Відсутня практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників на рівні ОП. ВСЗАО ЗВО не виявляє та не реагує на суттєві недоліки ОП. Результати зовнішнього забезпечення якості освіти враховується частково. Низька інформативність офіційного веб-сайту ЗВО, неможливість анонімного внесення зауважень і пропозицій до проєкту ОП, відсутність рецензій роботодавців та відгуків інших зацікавлених сторін на офіційному веб-сайті.

Рекомендації

Привести перелік компетентностей у відповідність до Стандарту, додати додаткові ПРН, які корелюють з місією ЗВО, особливостями ОП, враховують регіональний контекст. Оновлювати чинні версії ОП при змінах Стандарту ВО. Оновити мету ОП з урахуванням місії ЗВО, унікальності ОП. Структурувати опис ЗК в профілі ОП, виходячи із локальних документів ЗВО. Додати до ОП ЗК 12, яка була введена до Стандарту Наказом МОН від 13.06.2024. Зазначити в профілі ОП форми навчання на ОП, а також переглянути інформацію в чарунці "Термін дії освітньої програми". Переглянути мету навчальної (ознайомчої) та навчальної (психолого-педагогічної) практики. Базами переддипломної практики краще обирати заклади, на базі яких здобувач може реалізувати програму емпіричного дослідження в рамках теми кваліфікаційної роботи. Аналізувати та враховувати результати анкетування здобувачів щодо покращення проходження практики. Дотримуватись локальних документів щодо наповнення силабусів, додавши інформацію про розподіл аудиторного навантаження та критерії оцінювання для здобувачів заочної форми навчання. Переглянути обсяг професійно орієнтованих ОК. Враховувати глобальні цілі сталого розвитку при змістовому наповненні навчальних курсів. Активізувати діяльність щодо можливостей академічної мобільності здобувачів, як внутрішньої, так і зовнішньої. Розробити якісні критерії оцінювання результатів навчання та підсумкової атестації. Переглянути Матрицю відповідності ОК ПРН. Розробити методичні матеріали для заочної форми навчання, структурувати наповнення системи Goodle Classroom. Розробити методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів за нормативними ОК. Оновити книжковий фонд бібліотеки за нормативними ОК. Прискорити оновлення репозиторію навчально-методичними матеріалами. Оновити "Положення про підготовку кваліфікаційних робіт "Бакалавр", "Магістр". Посилити інформування здобувачів щодо СВЗЯО. На рівні ОП (кафедри) запровадити практики збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників, враховувати її під час перегляду ОП. СВЗЯО ЗВО проводити періодичний якісний моніторинг ОП, оперативно виявляти та реагувати на знайдені недоліки. Розглянути можливість створення окремого структурного підрозділу з забезпечення якості освіти. На рівні ОП посилити практику врахування результатів зовнішнього оцінювання якості освіти. Підвищити ергономічність та інформативність офіційного веб-сайту ЗВО, висвітлювати детальну інформацію про ОП для різних курсів навчання, а також для заочної форми навчання. Надати можливість зацікавленим сторонам анонімно вносити зауваження і пропозиції до проєкту ОП, викладати зовнішні рецензії на ОП. На сайті кафедри систематично висвітлювати інформацію про заходи. Привести до відповідності закріплені за НПП силабуси ОК. Залучати експертів галузі, професіоналів-практиків до проведення гостьових лекцій, вебінарів, майстер-класів. Оновлювати профілі викладачів на сайті кафедри, викладати актуальну інформацію.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

На сайті ЗВО розміщено 2 ОПП "Психологія": 2023 та 2024 року затвердження. Обидві програми містять перелік обов'язкових компетентностей випускника та нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання. ОП 2024 року затвердження, за якою відбувається акредитаційна експертиза (<https://surl.li/nmxgjc>), сприяє досягненню всіх РН визначених чинним Стандартом вищої освіти (<https://surl.li/extbfn>) з урахуванням змін до формулювання ПР9, ПР11, внесених Наказом МОН від 29.12.2023 № 1583 (<https://surl.li/reiwki>). Додаткові ПРН, визначені ЗВО, відсутні. Всі ПРН досягаються за допомогою обов'язкових ОК ОП. Всі обов'язкові ОК ОП сприяють досягненню певних РН. ОП сприяє формуванню всіх ЗК та СК, визначених Стандартом на момент затвердження та введення в дію чинної редакції ОП (09.05.2024). СК 3, 8, 9 викладено у формулюванні згідно змін до Стандарту, внесених Наказом МОН від 29.12.2023 № 1583 (<https://surl.li/reiwki>). ОП не була оновлена та Perezatverdzhena на підставі змін до Стандарту вищої освіти, внесених Наказом МОН від 13.06.2024 № 842 (<https://surl.li/vmuhjo>), згідно яких до переліку ЗК додано ЗК12. Це не відповідає Положенню про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм у ТНУ (<https://surl.li/lykerp>), згідно якого зміна Стандарту, компетентностей, РН є підставою для оновлення ОП (пп.6.3.1, 6.3.4). Відповідно чинною редакцією ОП не визначено освітні компоненти, спрямовані на її формування. Дана ЗК додана як ЗК14 в проєкт ОП 2025 року (<https://surl.li/kyuspi>). До ОП 2023 року, за якою здійснюється освітній процес на 2-4 курсах (<https://surl.li/jceic>) не внесено зазначених змін Стандарту. ОП містить додакові ЗК, не зазначені в Стандарті: ЗК1, ЗК12, ЗК13. ЗК1 "Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу" є базовою для будь-якої академічної підготовки, частково корелює з ЗК2, 5, 6 та фактично формується в межах всіх ОК. Втім, відповідно до матриці, тільки частина ОК формує дану ЗК. Так, наприклад, не формується вона ОК "Порівняльна психологія", "Загальна психологія з практикумом", "Конфліктологія" та ін., хоча вони тісно пов'язані зі здатністю до абстрагування, аналізу, синтезу. Формування цієї ЗК не є специфічним саме для цієї ОП та не

розкриває її особливостей. ЗК1 порушує нумерацію ЗК, визначену Стандартом. Це не відповідає Загальним вимогам до структури, змісту та оформлення ОП у ТНУ (<https://surl.li/kqorphc>), згідно якої спочатку наводяться компетентності, визначені стандартом ВО, а потім компетентності, визначені ОП (пп. 6.2, 6.3). Додаткова ЗК13 частково дублює ЗК11, тож її відокремлення є необґрунтованим. Додаткова ЗК12 є обґрунтованою, оскільки узгоджується з місією ЗВО (<https://surl.li/dfhyru>). Додаткова СК12 фактично дублює ЗК9 (навички міжособистісної взаємодії) та ЗК10 здатність працювати в команді). СК13 має більш загальний характер і властива для представників різних професій.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт психолога відсутній. ОП не передбачає присвоєння додаткових професійних кваліфікацій. Однак у п. 4.1 ОП "Придатність до працевлаштування" вказано, що відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010 бакалавр із спеціальності 053 "Психологія" з поміж іншого може займати первинні посади в закладах освіти. Існує затверджений «Професійний стандарт практичного психолога закладу освіти» № 2425 від 24.11.2020 (<https://surl.li/mmnygi>). ОП «Психологія» узгоджено з вимогами професійного стандарту у частині розвитку загальних та спеціальних компетентностей (ЗК4, ЗК5, ЗК9, ЗК10, ЗК 12, ЗК 13, СК5, СК6, СК7, СК8, СК9, СК10, СК11). Відповідні програмні результати ПР1 - ПР 18 забезпечуються ОК, що включені до обов'язкової складової ОП, в межах ОК1.1.- ОК1.8, ОК2.1.-ОК2.35, що зазначено у ВСО. Формуванню компетентностей, необхідних практичному психологу закладів освіти, сприяють вивчення ОК 2.7 (Вікова психологія), ОК 2.12 (Педагогічна психологія), ОК 2.19 (Психодіагностика), ОК 2.22 (Основи психотерапії та психокорекції). Так, наприклад, ОК 2.7 "Вікова психологія" (<https://surl.li/xmhjqf>) передбачає тематичні модулі "Дитяча психологія" та "Психологія школяра". В процесі вивчення ОК 2.22 "Основи психотерапії та психокорекції" (<https://surl.li/onfqgs>) опановуються теми "Сучасні підходи та особливості психокорекції та психотерапії дітей та підлітків", "Консультації батьків з питань психокорекції дітей та підлітків" та ін. ОК 2.12 "Педагогічна психологія" (<https://surl.li/ylqxnk>) передбачена тема "Психолог в освітньому середовищі. Проблематика готовності до педагогічної діяльності". Програма ОК 2.31 "Навчальна (психолого-педагогічна) практика" (<https://surl.li/iqagmv>) визначає перелік баз практики: дошкільні, загальноосвітні навчальні заклади та заклади вищої освіти. Дані категорії баз практики зазначаються також в програмах ОК 2.32 "Виробнича практика" (<https://surl.li/kehbpz>) та ОК 2.33 "Переддипломна практика" (<https://surl.li/xpfezq>). Для перевірки здатності здобувача освіти виконувати трудові функції, визначені професійним стандартом залучаються роботодавці безпосередньо під час проходження практики. Отже, в частині підготовки психологів закладів освіти відповідний професійний стандарт враховується. За іншими посадами психологів, за якими стандарт відсутній, здобувачі повноцінно готуються через теоретичний зміст ОК та практичну підготовку. Наприклад, можливість роботи в закладах охорони здоров'я забезпечується ОК 2.5 "Психологія здоров'я людини з основами генетики", ОК 2.21 "Основи клінічної та патопсихології", ВБ 2.1 "Психологія здоров'я", "Спеціальна психологія"; у правоохоронних органах - ОК 2.20 "Юридична психологія", ВБ 3.4 "Пенітенціарна психологія", "Психологія віктимної поведінки"; в установах з відбору персоналу, компаніях, малих підприємствах та бізнес-структурах - ОК 2.25 "Організаційна психологія", ОК 2.11 "Конфліктологія", ВБ 3.2 "Психологічні технології роботи з персоналом", ВБ 4.2 "Психологія бізнесу".

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Метою ОП 2023 року оновлення (<https://surl.li/jceieic>) є "Надати студентом освіту за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти в галузі психології з широким доступом до працевлаштування та можливістю продовження навчання за наступними циклами (рівнями) вищої освіти" є дуже загальною, не підкреслює особливості та унікальності ОП. Дану мету можна зостосувати до будь-якої ОП за вказаним рівнем ВО за даною спеціальністю. Місія ЗВО, зазначена в стратегії розвитку ТНУ на 2021-2025 роки (<https://surl.li/eurhag>): "ТНУ як носій збереження традицій просуває європейські цінності та стандарти в освіті, державному управлінні та місцевому самоврядуванні". На цей період ЗВО ставить собі завдання стати конкурентоспроможним в новому регіоні, впроваджувати практики кращих класичних університетів. Тож мета ОП 2023 року не має чіткої кореляції зі стратегією ЗВО, водночас місія ЗВО також не має чіткого вектору. Оновлена у 2024 році ОП, за якою здійснюється акредитаційна експертиза (<https://surl.li/nmxgjc>), має наступну мету: "Підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних на сучасному ринку праці фахівців, здатних до розв'язання спеціалізованих завдань і практичних проблем, для виконання професійної діяльності психолога в умовах невизначеності та кризових змін". Місія ЗВО, зазначена у Стратегії розвитку ТНУ на 2024-2034 рр. (<https://surl.li/dfhyru>): "Готувати умови, інструменти та кадри, які у майбутньому забезпечать процес реінтеграції деокупованого Криму", тобто ЗВО новою стратегією вже чітко визначає орієнтацію на підготовку кадрів для реінтеграції Кримського регіону. Мета ОП відповідає новій місії частково. Так, дійсно, для ефективної реінтеграції деокупованого Криму вкрай затребувані будуть вискокваліфіковані психологи, яким доведеться розв'язувати складні спеціалізовані завдання да проблеми в умовах невизначеності та кризових змін, бути конкурентоспроможними. Саме в цьому ОП сприяє реалізації ключових напрямів розвитку та довгострокових цілей ЗВО. Підготовці фахівців до саме таких завдань в межах ОП сприяють наступні ОК: ОК 1.2 "Основи права", ОК 1.3 "Історія та культура України", ОК 1.8 "Основи кримсько-татарської мови та культури", ОК 2.13 "Психологія творчості в екстремальних умовах", ОК 2.24 "Психологія травми", ОК 2.26 "Психологія резильєнтності в кризових умовах", ВБ 2.2 "Етнічна психологія", ВБ 3.3 "Психологія впливу", "Психологія масових комунікацій", ВБ 4.1 "Політична психологія". З іншого боку в меті ОП не наголошується на підготовці фахівців для забезпечення реінтеграції

деокупованих територій, також про це не вказано у фокусі та особливостях ОП, хоча орієнтація на місію ЗВО могла б суттєво відрізнити ОП від інших за цією спеціальністю та рівнем вищої освіти, посилити її унікальність, підкреслити важливість функціонування переміщеного ЗВО. Тож, на думку експертної групи, мета, фокус та особливості ОП є широкими та не чіткими, такими, що не повністю розкривають унікальність ОП та кореляцію зі стратегією ЗВО.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

До складу робочої групи ОП 2024 року (<https://surl.li/nmxgjc>) входять: гарантка ОП доц. О. Дубчак (станом на дату затвердження ОП), НПП кафедри психології, філософії та суспільних наук (проф. І. Біла, доц. С. Мітіна, доц. Є. Пузирьов), старший науковий співробітник лабораторії психології творчості Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України М. Шепельова, здобувачка 2 курсу ОП Ю. Самохіна. Рецензію на ОП надали завідувачка каф. педагогіки та психології професійної освіти НАУ, д.психол.н, проф. В. Семиченко; завідувач кафедри психології Академії праці, соціальних відносин і туризму, д.психол.н, проф. Л. Бегеза (представники академічної спільноти; засновниця ТОВ "UM space початкова школа м. Києва" М. Усенко (представники роботодавців). До складу робочої групи ОП 2023 року (<https://surl.li/jceeiic>) окрім гарантки входили НПП випускової кафедри (завідувачка А. Петрова, проф. І. Біла, доц. Є. Пузирьов), здобувачка 4 курсу ОП А. Матрунчик. Рецензії на ОП надали: професор каф. практичної психології УДУ ім. М. Драгоманова, д.психол.н., проф. Л. Співак; завідувач каф. психології та педагогіки НУ "Києво-Могилянська академія", д.психол.н., проф. В. Чорнобровкіна; директор Центру реабілітації та нейротерапії А.КІД І. Дворкін. На засідання робочої групи запрошувалися НПП інших кафедр ЗВО, представники роботодавців (М. Усенко), рецензенти ОП (Л. Бегеза, В. Семиченко), що відображено в протоколах засідань робочої групи (Запит 1). До кола стейкхолдерів входять також НПП, здобувачі, випускники ОП, які проходять анкетування за розміщеними на сайті ЗВО анкетами (<https://surl.li/renomj>). Анкети є загальними для ЗВО, в них респонденти мають змогу зазначити конкретну ОП. Результати анкетування, які стосуються ОП скеровуються робочій групі (Запит 5). Пропозиції стейкхолдерів збираються також після оприлюднення проєкту оновленої ОП на сайті закладу шляхом анкетування (<https://surl.li/jbbbsv>). Результати анкетувань обговорюються на засіданнях робочої групи та кафедри (Запит 5). Прийняті та відхилені пропозиції узагальнюються в зведеній таблиці пропозицій та змін (Запит 1). Так, наприклад, здобувачка ОП, представниця робочої групи Ю. Самохіна запропонувала збільшити обсяг переддипломної практики з 6 до 9 кредитів ECTS, пропозиція була підтримана. Представниця роботодавців М. Усенко запропонувала змінити назву ОК, представлену в проєкті ОП 2024, "Психокорекція посттравматичних стресових розладів" на "Психологія травми", пропозиція була підтримана. Також роботодавці висловлюють свої побажання та потреби за результатами практичної підготовки здобувачів при спілкуванні з керівниками практики та гарантом ОП, про що вони повідомили під час зустрічі. Таким чином, при розробці та періодичному перегляді ОП враховуються потреби зацікавлених сторін, зокрема роботодавців через анкетування та залучення до засідань робочої групи, через зворотний зв'язок під час практики; здобувачів - через анкетування, залучення до засідань робочої групи, студентське самоврядування.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Сучасні тенденції розвитку психології як науки та навчальної спеціальності пов'язані, згідно з аналізом провідних світових університетів (<http://surl.li/fszxns>), з наступними галузями та темами: когнітивними нейронауками, соціальною психологією, психологією здоров'я, позитивною психологією, психологією благополуччя, психологічними ресурсами, гендерною психологією та сексологією, організаційною психологією та бізнес-психологією, психологією віртуального простору. ОК, які відповідають даним тенденціям, присутні на ОП в якості нормативних або вибіркових дисциплін (ОК 2.17 "Соціальна психологія", ОК 2.21 "Основи клінічної та патопсихології", ОК2.25 "Організаційна психологія", ОК 2.26 "Психологія резильєнтності в кризових умовах", ВБ 2.1 "Психологія здоров'я", ВБ 2.2 "Психологічні технології роботи з персоналом", ВБ 2.4 "Психологія кар'єрного зростання", ВБ 4.1 "Основи психолінгвістики", ВБ 4.2 "Психологія бізнесу"). Втім вбачається необхідним розширити цей перелік додаванням дисциплін, пов'язаних з нейропсихологією, психологією віртуального простору, психологією сексуальності (на це зробили акцент випускники ОП під час зустрічі). Сучасні тенденції науки та спеціальності аналізуються в процесі міжнародних стажувань НПП (Запит 6) та міжнародного співробітництва кафедри (<https://surl.li/mbsygs>), під час заходів, на які запрошуються практичні фахівці та роботодавці, наприклад тематичний тиждень психології (<https://surl.li/mpynum>). Мета ОП частково враховує тенденції розвитку науки, спеціальності, ринку праці, оскільки передбачає підготовку фахівців в кризових умовах, а також в умовах високої конкурентності з огляду на наявність ОП за спеціальністю "Психологія" в багатьох ЗВО м. Києва та України. Мета ОП враховує також, що одним з пріоритетних в сучасних умовах напрямків розвитку науки в Україні є соціально-психологічна підтримка людини в умовах суспільних змін і загроз безпеки життя (<https://surl.li/guouvs>). Програмні результати навчання відповідають Стандарту вищої освіти та дескрипторам Національної рамки кваліфікацій, а отже відповідають актуальним тенденціям розвитку спеціальності. Регіональний контекст, пов'язаний з підготовкою фахівців для забезпечення реінтеграції Криму, частково враховують ЗК12, 13, а також ОК 1.8, 2.24, 2.26. Втім, його доцільно врахувати в меті, особливостях ОП, ПРН, шляхом додавання відповідних ВК. Згідно з ВСО, серед національних ЗВО, досвід яких вивчається при розробці ОП, виділяються аналогічні ОП КНУ імені Т. Шевченка, НУ «Києво-могилянська академія», НТУ «Київський політехнічний інститут імені І.Сікорського», УДУ імені М. Драгоманова, Національного авіаційного університету та ін. На основі проведеного аналізу, було доповнено перелік

ЗК, СК визначених ЗВО, відкоригована мета стосовно "діяльності психолога в умовах невизначеності та кризових змін". При формулюванні мети ОП та ПРН враховувався також досвід іноземних ОП: Католицького університету Івана Павла II, Університет Марії Кюрі-Склодовської (Польща) та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За критерієм 1 визначено рівень відповідності В, оскільки всі вимоги Критерію виконано повністю, практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер, відсутні, а суттєвих недоліків не виявлено. ОП повністю відповідає Критерію 1 в частині підкритеріїв 1.2, 1.4 та частково 1.1, 1.3, 1.5. ОП дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 053 "Психологія". Зміст ОП відповідає посадам, вказаним у п. 4.1 ОП "Придатність до працевлаштування" через наявність відповідних освітніх компонентів. ОП передбачає підготовку фахівців для роботи в закладах освіти та враховує вимоги професійного стандарту практичного психолога закладу освіти. Мета ОП частково відповідає призначенню ЗВО, яке зазначено в його місії та потребує уточнення у формулюванні. На ОП присутні ОК які корелюють з місією ЗВО. Мета та ПРН ОП визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін, а саме здобувачів, студентського самоврядування, роботодавців. Мета та ПРН ОП визначаються з урахуванням тенденції розвитку науки, спеціальності, ринку праці, досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП, втім регіональний контекст має бути посилений.

Недоліки

1. Неврахування змін Стандарту вищої освіти, внесених Наказом МОН від 13.06.2024 № 842, після затвердження ОП 2024 року. Відсутність оновлення ОП 2023 року, за якою здійснюється освітній процес на 2-4 курсах, у зв'язку зі змінами Стандарту вищої освіти, внесених Наказом МОН від 13.06.2024 № 842 та Наказом МОН від 29.12.2023 № 1583. 2. Не обґрунтоване введення до ОП додаткових ЗК та СК, зміна їх нумерації відносно Стандарту. 3. Мета ОП має узагальнене формулювання та лише частково корелює з призначенням ЗВО, зазначеним в його місії. Фокус та особливості ОП не розкривають унікальності ОП та її зв'язок з місією ЗВО. 4. Недостатньо врахування регіонального контексту при визначенні мети, ПРН ОП.

Рекомендації

1. До завершення навчального року привести перелік компетентностей всіх ОП, за якими здійснюється освітній процес, у відповідність до Стандарту. ЗВО запровадити процедуру та практику позачергового оновлення ОП в разі зміни Стандарту. 2. При наступному перегляді ОП привести формулювання додаткових ЗК, СК у відповідність до особливостей та унікальності ОП, місії ЗВО, регіонального контексту. Точно визначити в межах яких ОК вони формулюються. Розглянути доцільність введення в ОП додаткових ПРН, які будуть корелювати з додатковими ЗК, СК, особливостями ОП, регіональними контекстом. 3. При наступному перегляді ОП оновити мету ОП з урахуванням місії ЗВО, унікальності ОП. 4. При наступному перегляді ОП розглянути можливість додавання до змісту ОП таких освітніх компонентів як "Нейропсихологія", "Психологія віртуального простору (кіберпсихологія)", "Психологія сексуальності" з урахуванням розвитку науки, спеціальності, ринку праці.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг поданої на експертизу освітньої програми "Психологія" першого (бакалаврського) рівня складає 240 кредитів ЄКТС, термін навчання - 3 роки 10 місяців, що відповідає вимогам законодавства щодо даного рівню вищої освіти, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 "Психологія" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а також Положенню про організацію освітнього процесу в Таврійському національному університеті ім. В.І.Вернадського (далі ТНУ) (п. 4.2.1 <https://surl.li/kxdsja>)

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст освітньої програми має чітку структуру, включення освітніх компонентів є логічним та послідовним. ОП містить блок Обов'язкових компонентів, який розділено на “Навчальні дисципліни загальної підготовки” (37 кредитів ЄКТС), “Навчальні дисципліни професійної підготовки” (143 кредити ЄКТС) та блок “Вибіркових дисциплін” (60 кредитів ЄКТС). Так, ООК “Вступ до спеціальності”, “Порівняльна психологія”, “Історія психології” (1 семестр) передують вивченню ОК “Загальна психологія з практикумом” (1-3 семестри), “Вікова психологія” (2 семестр), “Психологія особистості” (6 семестр) та ін. Наявність таких ООК, як “Психологія травми”, “Психологія резильєнтності в кризових умовах”, “Конфліктологія”, “Основи клінічної та патопсихології” в сукупності дозволяють досягти заявленої мети освітньої програми (“підготовка фахівців, здатних до ...виконання професійної діяльності психолога в умовах невизначеності та кризових змін”) та ПРН. Зміст ОП містить цикл дисциплін загальної підготовки, які спрямовані на формування загальнокультурних компетентностей, що визначені Стандартом, також ЗВО було додано (ЗК1 та ЗК13). Це ООК “Українська мова за професійним спрямуванням”, “Історія та культура України”, “Філософія”, “Основи кримсько-татарської мови та культури”. Блок дисциплін вільного вибору містить “Вибіркові дисципліни загальної підготовки”, які поглиблюють формування загальнокультурних та громадянських компетентностей (<https://surl.li/smkxhj>). Разом з тим зазначаємо, що ОП 2024 року не включає визначену змінами до Стандарту (Наказ МОН 842 від 13.06.2024р.) ЗК 12 “здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності”, гарант на зустрічі повідомила, що ОП була затверджена до введення в дію даного Наказу (09.05.2024р.), але вже в Проєкті ОП 2025 р. ця норма Стандарту врахована. Перелік ЗК в ОП не структуровано, але в “Методичній інструкції “Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм в ТНУ”, п.6.2 (<https://surl.li/aczwww>) зазначено, що “перелік загальних компетентностей наводиться з виділенням усіх компетентностей, визначених стандартом, а потім тих, які додатково визначені ОП”.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Перелік освітніх компонентів відповідає предметній області психології, а саме: “вивчення психічних явищ, їх виникнення, функціонування та розвиток” розкриваються в ООК “Загальна психологія з практикумом”, “Порівняльна психологія”, “Історія психології”. “Поведінка, діяльність, вчинки, взаємодія людей в групах” реалізовано в ООК “Соціальна психологія”, “Психологія особистості”, “Організаційна психологія”, “Конфліктологія”. Психофізіологічні процеси та механізми розкриваються в ООК “Психофізіологія людини з основами генетики”, “Основи клінічної та патопсихології”. Аналіз наказів на затвердження тематики кваліфікаційних робіт (запит 3) також демонструє їх відповідність предметній області, адже в них висвітлено проблеми вивчення вікових особливостей (“Особливості розвитку самосвідомості у підлітковому віці”, “Соціально-психологічні особливості спілкування підлітків”, “Розвиток соціальних навичок у дітей з розладами спектру аутизму”). В тематиці розкриваються проблеми, пов'язані із взаємодією людей у групах (“Соціально-психологічні фактори адаптації українських біженців до нових умов життя”, “Емоційний інтелект як чинник подолання міжособистісних конфліктів у юнацькому та дорослому віці”).

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Освітня програма передбачає можливості для формування індивідуальної траєкторії навчання через наявний вільний вибір здобувачами вибіркових ОК в обсязі 60 кредитів ЄКТС. В профілі освітньої програми визначено два блоки таких дисциплін - це Вибіркові дисципліни загальної підготовки (5 ОК по 4 кредити) та Вибіркові дисципліни професійної підготовки (10 ОК по 4 кредити кожна), що регламентовано Положенням про реалізацію здобувачами права на вільний вибір дисциплін в ТНУ (<https://surl.li/xtpqhr>). Згідно Положенням, перелік дисциплін вільного вибору формується кафедрами в листопаді поточного навчального року на наступний рік, до 25 січня схвалюється Радою якості освіти Університету та оприлюднюється на сайті (<https://surl.li/mlbhbc>), каталоги (загальної - ЗП та професійної підготовки - ПП) щорічно оновлюються. Згідно п.2.8.1 Положення, вивчення вибіркових дисциплін відбувається в 3-7 семестрах (12 кредитів на семестр). Вибір дисциплін ЗП - це одна з трьох ОК (п.3.6), вибір робиться кожного року на наступний рік, починаючи з 1 курсу. Процедура формування Каталогу ПП зазначена в п.4.6 Положення, вибір - по дві ОК на семестр (вибір робиться з трьох запропонованих). Здійснення вибору здобувачами відбувається щорічно з 1 лютого по 1 березня на наступний навчальний рік, а здобувачі заочної форми - під час заліково-екзаменаційної сесії. Здобувач обирає дисципліну з ЗП Каталогу, знайомлячись самостійно із силабусом, заповнює анкету на сайті (<https://surl.li/tfired>), результати оприлюднюються на сайті (<https://surl.li/xblueg>) Для вибору дисциплін із ПП Каталогу (<https://surl.li/jmcnde>), пише заяву на ім'я директора

навчально-наукового інституту, група відкривається у разі вибору 10 здобувачами, результати вибору затверджуються до 30 березня і заносяться в індивідуальний план здобувача (запит 4), списки здобувачів та їхній вибір оприлюднюються на сайті ЗВО (<https://surl.li/jcadip>). На фокус-групі, здобувачі підтвердили дану процедуру, а також зазначили, що мають можливість обирати тематику курсових робіт, бази практик, тему та керівника дипломної роботи.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів в ТНУ регламентована Положенням про організацію практики <https://surl.li/trezsd>. Особливістю даної ОП зазначена її практикоорієнтованість, що реалізується в чотирьох видах практик загальним обсягом 24 кредити: навчальної (ознайомчої - ОК2.30) - 2 семестр <https://surl.li/asfkpa>, навчальної (психолого-педагогічної - ОК2.31) - 4 семестр <https://surl.li/wdilgx>, виробничої (ОК2.32) - 6 семестр <https://surl.li/izvshg> та переддипломної (ОК2.33) - 8 семестр <https://surl.li/acprzt>. Згідно Силабусів, ОК2.30 та 2.31 мають одну мету: поглиблення і закріплення теоретичних знань, удосконалення навичок організації та виконання професійно-орієнтованих завдань, ознайомлення із загальною структурою системи психологічної служби в Україні, функціональними обов'язками практичного психолога. ОК2.30, згідно СЛС до ОП, ґрунтується на ОК "Загальна психологія з практикумом" (викладається в 1-3 семестрах) та "Вступ до спеціальності" (1 семестр). ОК 2.31 - на ООК "Вікова психологія" (2 семестр), "Педагогічна психологія" (3 семестр), але одним із завдань цієї практики є "проведення психодіагностичного обстеження учнів" (п.6.2 Силабусу), а ООК "Психодіагностика" викладається лише в 5 семестрі, а в МВ до "Загальна психологія з практикумом", "Вікова психологія", "Педагогічна психологія" відсутні завдання щодо розвитку вмінь та навичок роботи з психодіагностичним інструментарієм. ОК2.32 спрямована на проведення психодіагностичного дослідження, розробку і проведення психологічної корекції та тренінгів, але ОК "Основи психологічного тренінгу" викладається в 7 семестрі, а ОК "Основи психотерапії та психокорекції" в 8 семестрі. ОК2.33 пов'язана із проведенням емпіричного дослідження відповідно теми кваліфікаційної роботи. На сайті кафедри <https://surl.li/cc/ylykkt> є вкладка "Практична підготовка", де викладено силабуси та Договори на практику (але не прописано, на який вид практики було складено ці договори). Керівником усіх видів практик, згідно наказів (запит 2) є к.пед.н. С.Копилова, у якій відсутні наукові публікації, що стосуються даних ОК, МВ, тези-повіді. Аналіз Наказу на переддипломну практику від 14.12.2024 та 27.12.2024 р. показує, що всі здобувачі, і денної і заочної форми навчання проходять практику на базі кафедри психології, соціальної роботи та педагогіки <https://surl.li/koyggr>, <https://surl.li/bmrufuy>. Аналіз Наказів на теми кваліфікаційних робіт (запит 3), показує невідповідність між темами та базою практики, наприклад тема А.Ганас - "Вплив стилю виховання у сім'ї на особистісний розвиток дитини", К.Номоконової - "Визначення схильності підлітків до девіантної поведінки", що передбачає базу практики не кафедру, а принаймні заклад середньої освіти, де можна знайти необхідну для проведення дослідження вибірку. Аналіз анкетування здобувачів (запит 5) демонструє, що 57,4% задоволені практикою, 31,9% - "не зовсім" - ознайомили з роботою, нічого цікавого; 10,6% - "не задоволені" (втратили час на непотрібну, не цікаву роботу").

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Зміст освітньої програми, а також методи та засоби навчання, що використовуються під час освітнього процесу, забезпечують набуття здобувачами соціальних навичок. Так, ОП містить ряд обов'язкових ОК, вивчення яких передбачає набуття іншомовної компетентності - ООК "Іноземна мова за професійним спрямуванням" в обсязі 12 кредитів ЄКТС; ООК "Основи кримсько-татарської мови та культури" (3 кредити), "Тренінг адаптивності" (4 кредити), "Майстерність публічного виступу" (4 кредити), "Конфліктологія" (3 кредити), "Основи психологічного тренінгу" (4 кредити). На зустрічі з НПП, Ю.Кобиліна, викладач ООК "Українська мова за професійним спрямуванням" зазначила, що під час навчання використовує методи, які формують навички ведення комунікації, публічних виступів. І.Біла, викладач ООК "Психологія творчості в екстремальних умовах" пропонує методи, які формують креативне мислення, продукування творчих ідей. Аналіз силабусів доводить, що тематика ОК "Українська мова за професійним спрямуванням" містить теми "Види публічного мовлення", "Форми колективного обговорення професійних проблем", що сприяє розвитку групової згуртованості. Індивідуальні завдання до даного курсу містять "участь у наукових конференціях", що дозволяє здобувачам розвивати навички самопрезентації. Силабус ООК "Тренінг адаптивності" доводить, що пропонувані методи навчання - ділові ігри, бесіди і дискусії, рольовий тренінг, дозволяють розвивати соціальні навички. Під час зустрічі з роботодавцями, М.Усенко, директорка логопедичного дитячого садку, на базі якого відбувається практика здобувачів даної ОП, зазначила, що студенти володіють навичками планування, вдало використовують професійну лексику.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг освітньої програми відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів та програмним результатам навчання. Згідно Положенню про організацію освітнього процесу в ТНУ (<https://surl.li/zuyunv>, п.2.13), обсяг одного кредиту становить 30 годин, Обсяг навчальних занять в одному кредиті становить не менше 10 годин

для першого (бакалаврського) рівня. Протягом одного навчального року навантаження за денною формою навчання складає 60 кредитів ЄКТС. Згідно п.5.4.2 Положення, мінімальний обсяг навчальної дисципліни - 3 кредити ЄКТС, максимальна кількість навчальних дисциплін - не більше 16 (враховуючи курсові роботи та практики). На курсову роботу відводиться 2-3 кредити, виділяється окремою позицією в навчальному плані. Аналіз обов'язкових ОК показує, що більшість ОК, які формують програмні результати навчання, мають по 3 кредити (ООК "Експериментальна психологія", "Диференціальна психологія", "Основи клінічної та патопсихології", "Основи психотерапії та психокорекції", "Психологія резильєнтності в кризових умовах"). Разом з цим констатуємо, що ООК, які не пов'язані з унікальністю та метою ОП, мають більше кредитів - "Майстерність публічного виступу" - 4 кредити, "Основи наукових досліджень" - 4 кредити, "Вступ до спеціальності" - 4 кредити. Аналіз анкетування здобувачів даної ОП (запит 5) демонструє, що здобувачі відмічають "збільшити кількість годин на вивчення профільних дисциплін". Локальним документом ТНУ передбачено відсутність навчального плану для заочної форми навчання, кількість аудиторних занять для заочної форми передбачає не більше 25% обсягу аудиторних занять денної форми (п. 5.4.5 Положення). Така ситуація не дала можливість ЕГ проаналізувати навчальний процес на заочній формі навчання, адже в силабусах освітніх компонентів, які були подані до ВСО відсутня розбивка аудиторного навантаження для заочної форми, хоча навчальний навчально-методичного відділу Н.Салод, на зустрічі сказала, що вона має бути обов'язково. Аналіз "Положення про силабус навчальної дисципліни в ТНУ" (<https://surl.li/jwtmnq>) показав, що про заочну форму навчання взагалі нічого не сказано в даному документі.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ТНУ (<https://surl.li/ueyowg> п.6.2), в "Університеті може здійснюватись дуальна освіта на підставі Договору між Університетом та роботодавцем", але на освітній програмі "Психологія", поданий на експертизу, підготовка здобувачів за дуальною формою не здійснюється.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Для забезпечення набуття здобувачами ОП "Психологія" глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, в тематиках деяких освітніх компонентів є певна тематика, яка була проаналізована експертною групою. Під час фокус-групи з НПП на дане питання, викладачі не дали вичерпної відповіді, гарант ОП повідомила, що глобальна ціль, яка пов'язана із соціалізацією, розкривається в ООК "Соціальна психологія", але С.Мітіна, яка викладає даний курс, відповіла, що її дисципліна не розкриває цілі сталого розвитку. Хоча аналіз силабусу даного курсу демонструє наявність теми, в якій розкриваються питання гендерних норм та гендерних стереотипів суспільства, що може забезпечити здобувачам набуття компетентностей в розрізі глобальної цілі - гендерна рівність. Така глобальна ціль, як "міцне здоров'я", розкривається в ООК "Психологія резильєнтності в кризових умовах" (тема 5 "Психологічні інтервенції для підвищення резильєнтності").

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В силабусах навчальної (ознайомчої) та навчальної (психолого-педагогічної) прописана однакова мета, в навчальній (психолого-педагогічній) практиці, виходячи із завдань, відсутня педагогічна складова. Завдання до виробничої практики, а саме проведення психодіагностичного дослідження та розробка тренінгових та психокорекційних завдань ґрунтуються на вивченні тих ОК, які викладаються пізніше ("Психодіагностика", "Основи психологічного тренінгу", "Основи психотерапії та психокорекції"). На договорах на практику не зазначається вид практики, її термін. Бази переддипломної практики не відповідають тематиці кваліфікаційних робіт бакалавра. Керівництво всіма видами практик покладено на одного викладача, що створює занадто високе навантаження та не може гарантувати якісне наставництво здобувачів під час проходження практик. Силабуси освітніх компонентів не містять розподілу аудиторного навантаження на заочну форму навчання. Обсяг освітніх компонентів, які забезпечують досягнення мети освітньої програми є меншими за ті компоненти, які відповідають за розвиток загальних компетентностей. Викладачі недостатньо обізнані в цілях сталого розвитку.

Недоліки

1. В силабусах навчальної (ознайомчої) та навчальної (психолого-педагогічної) прописана однакова мета, в навчальної (психолого-педагогічній) практиці, виходячи із завдань, відсутня педагогічна складова. 2. Завдання до виробничої практики, а саме проведення психодіагностичного дослідження та розробка тренінгових та психокорекційних завдань ґрунтуються на вивченні тих ОК, які викладаються пізніше (“Психодіагностика”, “Основи психологічного тренінгу”, “Основи психотерапії та психокорекції”). 3. На договорах на практику не зазначається вид практики, її термін. 4. Бази переддипломної практики не відповідають тематиці кваліфікаційних робіт бакалавра. 5. Керівництво всіма видами практик покладено на одного викладача, що створює занадто високе навантаження та не може гарантувати якісне наставництво здобувачів під час проходження практик. 6. Силабуси освітніх компонентів не містять розподілу аудиторного навантаження на заочну форму навчання. 7. Обсяг освітніх компонентів, які забезпечують досягнення мети освітньої програми є меншими за ті компоненти, які відповідають за розвиток загальних компетентностей. 8. Викладачі недостатньо обізнані в цілях сталого розвитку України на період до 2030 року, що затверджені Указом Президента України 30.09.2019 р. і тому не недостатньо висвітлюють механізми їхнього досягнення у змістовному наповненні освітніх компонентів.

Рекомендації

1. Переглянути мету навчальної (ознайомчої) та навчальної (психолого-педагогічної) практики, адже вони є дотичними, додати завдання педагогічного спрямування або взагалі прибрати. 2. В новій версії ОП переглянути структурно-логічну схему викладання обов'язкових компонент, щоб вони могли забезпечити попередні знання та навички для проходження виробничої практики. 3. Доречним було б додавати в Договори на практику вид самої практики. 4. Посилити консультативний, наставницький супровід здобувачів під час проходження практик, зробити перерозподіл навчального навантаження серед НПП щодо керівництва різними видами практик, призначати для керівництва практиками викладачів відповідної кваліфікації. 5. Базами переддипломної практики обирати заклади, на базі яких здобувач може реалізувати програму емпіричного дослідження в рамках теми кваліфікаційної роботи. 6. Аналізувати та враховувати результати анкетування здобувачів щодо покращення проходження практики. 7. До ОП 2025 року додати в силабуси навчальних дисциплін розподіл аудиторного навантаження для заочної форми навчання. 8. Переглянути обсяг професійно орієнтованих освітніх компонентів. 9. Враховувати глобальні цілі сталого розвитку при змістовому наповненні силабусів освітніх компонентів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за освітньою програмою “Психологія” у Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського регламентуються “Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти” (<https://surf.li/elbmtp>), розроблені відповідно до Порядку прийому для здобуття вищої освіти МОН. Вони є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті Університету.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання за освітньою програмою “Психологія” враховують її особливості через встановлення вагових коефіцієнтів оцінок з НМТ: Українська мова – 0,35; Математика – 0,4; Історія України – 0,25; Іноземна мова – 0,25; Біологія – 0,4; Фізика – 0,2; Хімія – 0,2; Українська література – 0,25; Географія – 0,25.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Університет у межах освітньої програми “Психологія” здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Цей процес

регламентується наступними документами: Положенням про організацію освітнього процесу (розділ 9.1-9.11) (<https://surl.li/iseluk>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність для учасників освітнього процесу ТНУ ім.В.І.Вернадського (пункт 4.1-4.7) (<https://surl.li/qmkxwt>), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання (<https://surl.li/tmniar>). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Практики визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності) на даній ОП не було.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Університет у межах освітньої програми “Психологія” здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Цей процес регламентується Положенням про визнання результатів навчання набутих в неформальній/ інформальній освіті (<https://surl.li/dhgujz>). Загальний обсяг навчальних компонентів, які можуть бути повністю зараховані, не може перевищувати 25% ОП. Визнання таких результатів навчання відбувається за стандартною процедурою до початку навчального семестру. Також можливе зарахування за спрощеною процедурою (під час семестру). У такому випадку відбувається часткове визнання та зарахування окремих елементів (модулів, тем, індивідуальних завдань). Критеріями для визнання є відповідність за обсягом, змістом та досягнутими результатами. Якщо НПП рекомендує пройти конкретні елементи неформальної освіти, додаткова перевірка отриманих результатів не потрібна. Починаючи з 2022 року, за спрощеною процедурою визнаються результати неформальної освіти при опануванні ОК 2.07 “Вікова психологія”. Так, в силабусі даної ОК зазначено, що проходження курсів на платформі Кауа та отримання відповідного сертифікату є зарахуванням окремої теми дисципліни як вивченої, але при цьому не визначено кількість балів, яку може отримати здобувач за отриманий сертифікат. Отже, визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група зазначає відповідність даного критерія за підкритеріями 3.1, 3.2 та часткову відповідність за підкритеріями 3.3, 3.4. У Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського визначені чіткі та зрозумілі правила вступу на освітню програму “Психологія”, правила проведення перезарахування результатів навчання під час академічної мобільності і в неформальній та/або інформальній освіті. Усі регламентуючі документи розміщено у вільному доступі на офіційному веб-сайті Університету.

Недоліки

1. Приклади реалізації права на академічну мобільність відсутні. 2. Здобувачі освітньої програми “Психологія” недостатньо користуються можливостями міжнародного та внутрішнього академічного обміну. 3. Не визначена кількість балів, яка може бути додана здобувачу за наявність сертифікатів щодо проходження неформальної освіти

Рекомендації

1. Заохочувати та інформувати здобувачів про можливості академічної мобільності (зокрема у дистанційному форматі) через проведення спеціальних заходів та розміщення відповідної інформації на офіційному веб-сайті Університету. 2. Додати в силабуси, в критерії оцінювання, інформацію про кількість можливих балів за сертифікати участі в тренінгах, вебінарах, курсах, які будуть дотичними до тематики освітнього компоненту, і які можуть бути зараховані, наприклад, як елемент самостійної роботи.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Підготовка за освітньою програмою здійснюється за денною та заочною формою навчання. Згідно “Положення про освітній процес ТНУ” (п.6.12 <https://surl.li/suphnt>), основними формами проведення освітнього процесу є: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Основними видами навчальних занять в ЗВО є: лекція, практичне, семінарське, індивідуальне завдання, консультація. Аналіз силабусів освітніх компонентів дозволяє стверджувати, що зазначені методи, засоби та технології навчання сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання. Так, в силабусі ООК “Психодіагностика” зазначені такі форми і методи, як презентації, бесіди і дискусії, кейс-технології, індивідуальні науково-дослідні завдання, розв’язання психологічних задач. Слід зазначити, що перелік цих методів є майже сталим для усіх силабусів і прописаний в “Положенні про силабус в ТНУ” (<https://surl.li/rpttkq>, п.3.3). Для ООК “Психологічне консультування” здобувачам пропонуються такі методи навчання, як рольовий тренінг, ділові ігри, проведення діагностування та надання протоколів дослідження. В силабусі ООК “Українська мова за професійним спрямуванням” зазначено види індивідуальних завдань - створення презентацій, написання есе, участь в наукових конференціях. ЕГ запросила на запит методичні рекомендації для підготовки до семінарських, практичних занять та самостійної роботи здобувачів для розуміння методів, засобів та технологій навчання (запит 10), було надано посилання на сайт кафедри (<https://surl.li/vqblnt>), де представлено методичні вказівки, які з’явилися там після проведення візиту та запиту. Аналіз МВ до курсу “Психологія творчості в екстремальних умовах” доводить, що використовуються методи словесні, наочні, практичні; репродуктивні, пошукові; методи самостійного пошуку інформації (конспекти першоджерел, написання рефератів тощо). Аналіз МВ до курсу “Соціально-психологічний тренінг” демонструє різноманітні методи навчання, які відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи - написання есе “Якби я був тренером?”, створення “Ментальної мапи”, виконання практичних завдань в міні-групах, участь в дебатах тощо. Під час зустрічі з НПП, І.Біла зазначила, що використовує активні методи навчання - дебати, мозковий штурм, метод проєктів, “перевернутий клас”. С.Копилова звернула увагу на використання проблемно-орієнтованих методів, які дозволяють здобувачам розвивати критичне мислення

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

В ЗВО розроблено ряд локальних документів, якими регламентовано процедуру інформування усіх учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання, критеріїв оцінювання - це Положення про силабус (<https://surl.li/exbedg>), Положення про навчальні видання (<https://surl.li/mglwpk>). Силабуси всіх освітніх компонентів, як обов’язкових, так і вибіркових, представлено на сайті кафедри (<https://surl.li/qmjsjp>). В силабусах визначено мету, пререквізити, постреквізити вивчення дисципліни, перелік компетентностей, програмних результатів навчання, тематика і зміст навчальної дисципліни, перелік завдань для самостійної роботи, політика оцінювання, література до курсу. Разом з цим відмічаємо, що в силабусах відсутня інформація щодо розподілу аудиторного навантаження для здобувачів заочної форми навчання, критерії оцінювання їхньої роботи. Зазначимо, що подані в силабусах критерії оцінювання містять кількісні показники, не зрозуміло, за яку роботу здобувач отримує визначені бали. Наприклад, ООК “Клінічна психологія та патопсихологія” (<https://surl.li/jarmml>) - робота на семінарському занятті - 4 бали, кількість одиниць - 8, всього - 32 бали. Екзамен - 40 балів (кількісних та якісних критеріїв оцінювання екзамена не зазначено). ООК “Соціальна психологія” (<https://surl.li/bejix>), робота на практичному - 3 бали, кількість одиниць - 2, всього - 6 балів. Оцінка самостійної роботи студентів представлена в силабусі, але не зрозуміло за яким принципом вона сформована - чи за темами, чи за модулями. Наприклад, в силабусі “Соціальна психологія” дано три завдання, в таблиці критеріїв оцінювання зазначено, що є 6 одиниць, якісні критерії не зазначено. І така ситуація в усіх силабусах, що потребує уточнення та опису саме якісних критеріїв оцінювання. В МВ до написання кваліфікаційної роботи <https://surl.li/ggdues> відсутні якісні критерії. В МВ до практик (<https://surl.li/kzawmv>) відсутні якісні критерії, а також не додано балів на захист звітів з практики.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Під час реалізації освітньої програми заклад освіти забезпечує поєднання навчання і дослідження за рахунок впровадження дослідницької компоненти в навчальні дисципліни, участі здобувачів у роботі наукових гуртків та різного роду наукових конференціях (<https://surl.li/aoprur>). Здобувачі вищої освіти самі виступали ініціаторами створення подібного роду гуртків, так, на зустрічі із студентським самоврядуванням, здобувачка даної ОП Ю.Самохіна зазначила, що виступила з ініціативою створення наукового гуртка “Наукова дискусія в психології”, яка була схвалена на кафедрі, сьогодні гурток працює під керівництвом НПП кафедри Є.Пузирьова (<https://surl.li/vzemsu>). Освітньою програмою передбачено дві курсові роботи - ООК 28 “Курсова робота (загальна і вікова психологія)” та ООК 29 “Курсова робота (соціальна, експериментальна психологія, психодіагностика)”. Метою курсових робіт є проведення теоретичного та психодіагностичного дослідження психічних феноменів, обробка та представлення результатів емпіричного дослідження. Освітня програма містить ООК 2.8 “Основи наукових досліджень”, де завданнями до самостійної роботи передбачено “складання бібліографічного списку джерел,

підготовка тез на конференцію за наданим зразком” (<https://surl.li/znxqdb>). На зустрічі з НПП, Ю.Кобиліна зазначила, що в рамках ООК “Українська мова за професійним спрямуванням” увага приділяється питанням академічної доброчесності та підготовки наукових тез-доповідей, які заслуховуються під час практичних занять. За запитом (запит 8) було надано документи, що підтверджують участь здобувачів у науковій діяльності, так А.Кузьменко має свій профіль в Google Scholar (<https://surl.li/sffqjg>), має тези-доповіді участі в науково-практичних конференціях. Також були надані збірники, в яких здобувачі даної ОП К.Бешешко, Д.Власова, Ю.Любишко мають публікації. Але, враховуючи достатньо великий контингент здобувачів даної ОП, участь лише деяких з них в науковій діяльності, відсутність залученості здобувачів заочної форми навчання до наукових досліджень, потребує більшої уваги з боку гаранта ОП та НПП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Згідно “Положення про силабус в ТНУ” (<https://surl.li/gkpsiw>, п.4.7), силабус оновлюється щорічно в усіх компонентів, які зазнали змін. Підставою для оновлення можуть бути пропозиції гаранта, викладачів дисциплін, стейкхолдери, зміни кадрового складу тощо. Аналіз силабусів (таблиця 1 ВСО) та таблиці 2 - інформації про викладачів, показує певну невідповідність, адже силабуси розроблені одними викладачами, а в т. 2 ці ОК закріплені за іншим НПП. Наприклад, силабус ОК “Психологія травми” розробник О.Дубчак, “Майстерність публічного виступу” - розробник Т.Гущина, ОК “Конфліктологія” - розробник Ю.Гулько, але в т. 2 ці ОК закріплено за О.Власовою. Силабус ОК “Основи психотерапії та психокорекції” розроблено О.Дубчак, а в т.2 ця ОК закріплена за К.Белоусовою. Така ситуація унеможливує розуміння того, чи було оновлено зміст цих компонентів. В ОП 2024 року відбулись зміни в назвах деяких ОК, так “Тренінг креативності” (ОП 2023 р.) змінила назву на “Психологія творчості в екстремальних умовах”, але аналіз силабусу, тематики курсу не відбиває питання екстремальних умов, усі теми присвячено розгляду психології творчості. На сайті кафедри викладено лише силабуси до ОП 2024 року, інформація про обов'язкові компоненти освітніх програм інших років відсутня. На зустрічі з НПП Є.Пузирьов, викладач ООК “Педагогічна психологія” зазначив, що оновив тему “Психологія суб'єкта навчання” за рахунок власного дослідження на тему “Методи виховного впливу на особистість у кризовому стані”, яке висвітлено в колективній монографії “Теоретичні та практичні аспекти соціально-психологічного супроводу особистості в умовах кризи” (<https://surl.li/kniqgh>). НПП С.Копилова зазначила, що планує оновити тему до курсу “Вступ до спеціальності”, пов'язану із вдосконаленням особистості психолога на основі власного дослідження, реалізованого в науковій статті, яка вийшла у Науковому віснику ТНУ ім. В.Вернадського. Аналіз силабусів дає можливість стверджувати, що НПП рекомендує власні наукові розробки для підготовки до занять. Так, О.Костюченко в рамках ОК “Психологія резильєнтності в кризових умовах” спирається на власне дослідження резильєнтності, висвітлено у фаховому науковому виданні. С.Мітіна, при викладанні ОК “Експериментальна психологія” спирається на власні методичні розробки щодо використання методів математичної статистики в психологічних дослідженнях. ЕГ констатує, що процес оновлення змісту освітніх компонентів відбувається не систематично та не усіма викладачами, що потребує більш ретельного підходу до оновлення навчально-методичних матеріалів задля можливості здобувачам отримувати сучасні знання.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Процесом інтерналізації в ЗВО опікується міжнародних зв'язків (<https://surl.li/tyqnl>), міжнародне співробітництво ЗВО висвітлено в окремій вкладці на сайті (<https://surl.li/nzkdyp>), заклад має велику кількість договорів про співпрацю (<https://surl.li/jlowdo>) із закладами вищої освіти Польщі, Китаю, Бельгії, Турції та інших країн. ЗВО має розроблену “Стратегію інтерналізації Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського на 2025-2029 рр.” (<https://surl.li/seojij>) На зустрічі з допоміжним персоналом, начальник відділу міжнародних зв'язків, Е.Асоян зазначила, що Університет залучений до міжнародних проєктів Еразмус+, програми Ж.Моне, що у співпраці з університетом Намюр (Бельгія), отримано грант на навчання 8 студентів, двоє з яких - це здобувачі спеціальності “Психологія”. Хоча здобувачі під час фокус-групи не говорили про такі можливості. На запит ЕГ (запит 7) було надано документи НПП, що підтверджують проходження міжнародного стажування. Так, О.Дробот має сертифікат наукового міжнародного стажування від University of Applied Sciences (Riga, Republic of Latvia), 2024, 180 годин. Також надано сертифікати О.Костюченко, С.Мітіної (<https://surl.li/qqzef>). На сайті кафедри психології, філософії та суспільних наук є вкладка “Міжнародна діяльність” (<https://surl.li/aermhg>), де висвітлено інформацію про участь НПП в Міжнародних науково-практичних конференціях, публікаціях у міжнародних монографіях. Є опис міжнародного стажування, але не вказано ні прізвища НПП, ні наведено самих сертифікатів. Потребує більшої прозорості процес інтерналізації на освітній програмі, поданий на експертизу.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група констатує відповідність критерію за підкритеріями 4.1, 4.3, часткову відповідність за підкритеріями 4.2, 4.4, 4.5. На освітній програмі використовуються різноманітні методи та технології навчання, як проблемно-

орієнтовані, активні, так й інноваційні, що дозволяє досягти програмних результатів навчання, визначених ОП. Заклад вищої освіти має локальні документи, що регламентують вимоги до розробки, перегляду та оновлення методичних матеріалів, насамперед, силабусів навчальних дисциплін. На освітній програмі відбувається поєднання навчання та дослідження, як через низку спеціальних освітніх компонентів, так і через участь здобувачів в роботі наукового гуртка “Наукова дискусія в психології”, так й їхньої участі науково-практичних конференціях.

Недоліки

1. Силабуси освітніх компонентів не містять розподілу аудиторного навантаження та критеріїв оцінювання для заочної форми навчання. 2. Незрозумілими є якісні критерії оцінювання за різними видами навчального навантаження. 3. Самостійна робота подана в силабусах не за темами, критерії її оцінювання потребують якісного уточнення. 4. НПП не оновлюють зміст освітніх компонентів, або це неможливо перевірити, адже існує невідповідність між НПП, які розробляли силабуси і тими, хто поданий в кадровій таблиці, або роблять це фрагментарно. 5. Здобувачі не залучені до процесу інтерналізації.

Рекомендації

1. До початку нового навчального року, дотримуючись локальних документів ЗВО щодо наповнення силабусів, додати інформацію щодо розподілу аудиторного навантаження та критеріїв оцінювання для здобувачів заочної форми навчання. 2. До нового навчального року розробити зрозумілі якісні критерії оцінювання різних видів робіт здобувачів вищої освіти, висвітлити їх в силабусах або методичних рекомендаціях та викласти на сайт кафедри. 3. Привести до відповідності закріплені за НПП силабуси освітніх компонентів. 4. Систематично оновлювати зміст освітніх компонентів, враховуючи підвищення кваліфікації, власні дослідження, розвиток галузі, що надасть можливість здобувачам вищої освіти отримувати актуальні знання та навички. 5. Активізувати роботу по міжнародній мобільності здобувачів даної ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів визначені “Положенням про освітній процес в ТНУ ім. В.І.Вернадського (<https://surl.li/zjhpgp>, п.7.5), “Положенням про кваліфікаційну роботу на здобуття ступеню вищої освіти “Бакалавр”, “Магістр”, яке датується 2018 р . <https://surl.gd/nrjuly>), “Порядком організації семестрового (підсумкового) контролю із застосуванням дистанційних технологій” (<https://surl.li/dkahu0>). На зустрічі зі здобувачами ЕГ визначила, що не всі здобувачі мають достатнє розуміння форм контрольних заходів. На сайті кафедри та ЗВО відсутні методичні матеріали для організації навчального процесу за заочною формою здобуття вищої освіти, хоча п.6.5 “Положення про освітній процес в ТНУ ім.В.І.Вернадського” це є обов’язковим і потребує розміщення інформаційно-методичного забезпечення для кожної ОК на платформі Google Classroom. Аналіз даної платформи, а також демонстрація гарантом наповненості системи дистанційного навчання під час резервної зустрічі показало відсутність таких матеріалів. ЕГ констатує, що, відсутня структурованість курсів в Google Classroom, викладач надає завдання на кожне заняття (або вирішити кросворд, або зробити презентацію), але критерії оцінювання цих завдань не висвітлено. Також було виявлено, що відсутні якісні критерії оцінювання практик, кваліфікаційних бакалаврських робіт (проставлено за кожний критерій бали 5,4,3,2,1, але яким чином вони нараховується не зазначено), атестаційного екзамену. Під час візиту, ЕГ визначила, що наявні критерії оцінювання формуються самими НПП, спираючись на Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/fltdtz>), а також адаптуються під можливості групи здобувачів освіти. Після завершення акредитаційної експертизи ЗВО опублікував низку методичних матеріалів на офіційному веб-сайті, однак, важливо зауважити, що на момент візиту вони були відсутні.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форми атестації здобувачів ЗВО відповідають вимогам стандарту вищої освіти, адже атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи та складання єдиного державного іспиту, після успішного закінчення яких здобувачам надається диплом встановленого зразка з наданням відповідної кваліфікації. Процес атестації здобувачів регламентується Положенням про атестацію здобувачів (<https://surl.li/lvwyd>) та Положенням про кваліфікаційну роботу для здобуття ступеня вищої освіти “Бакалавр” (<https://surl.li/grfww>, 2018 року, в якому відсутня інформація щодо перевірки на унікальність та визначення відсотків унікальності, які є допустимими для робіт такого рівня). Кваліфікаційні бакалаврські роботи розміщуються на сайті Інституційного репозитарію ЗВО (<https://surl.li/eldlyb>). Атестаційний екзаме́н, як зазначено в програмі - це стандартизована форма здійснення контролю досягнень здобувачем вищої освіти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти та ОП Психологія (вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, при цьому, згідно Матриці 5 в самій ОП ОК 2.34 не формує ПРН 7 та 15. Навчально-методичні рекомендації до написання кваліфікаційної роботи, які було подано до ВСО, взагалі не містять опису ЗК, СК, ПРН, які перевіряє дана робота, і зроблені вони і для рівня “Бакалавр” і для рівня “Магістр”, що робить плутанину для розуміння вимог до виконання кваліфікаційної роботи здобувачів різних рівнів навчання. Разом з тим, ЕГ констатує, що в Матриці 5 до ОП ОК2.35 - Кваліфікаційна робота бакалавра не перевіряє набуття ЗК10, 13, СК8,9,12,13 та ПРН 11, 13,14, 17,18. Атестаційний екзаме́н складається з наступних дисциплін: «Загальна психологія», «Психофізіологія», «Соціальна психологія», «Диференційна психологія», «Вікова психологія», «Психодіагностика», «Клінічна психологія». ЕГ зазначає, що в ОП 2024 року назва цих дисциплін є іншою: “Загальна психологія з практикумом”, “Основи клінічної та патопсихології”, “Психофізіологія людини з основами генетики”. Також, виходячи з фокусу ОП, її унікальності, логічним було б до підсумкової атестації додати питання з ОК “Психологія травми”. Екзаменаційний білет складається з двох теоретичних питань і одного практичного кейсу. В Програмі комплексного атестаційного екзаме́ну зазначено, що “на теоретичну частину комплексного екзаме́ну припадає 60 балів (по 30 балів за кожне теоретичне питання) та 40 балів за практичне завдання. Загальна кількість набирається наступним чином: 30 + 30 + 40 = 100 балів”, але якісні критерії не зазначені.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (<https://surl.li/fhanjc>), є доступними для всіх учасників освітнього процесу на офіційному веб-сайті ЗВО, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (<https://surl.li/yuwdx0>), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження (<https://surl.li/soehqq>), та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Процес врегулювання конфлікту інтересів проходить за участі Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій (<https://surl.li/jdbaho>) та Центру медіації ТНУ (<https://surl.li/gtxvgh>), однак ЕГ під час візиту було визначено, що здобувачі поінформовані про це на недостатньому рівні. Приклади застосування процедур врегулювання конфліктних ситуацій та оскарження результатів контрольних заходів на ОП відсутні.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, які прописані у Кодексі академічної доброчесності (<https://surl.li/qsfktp>) і яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП. ЗВО популяризує академічну доброчесність (під час візиту проректором було повідомлено про проведення “Тижня академічної доброчесності” у кінці 2024 року, де обговорювалися важливість академічної доброчесності і шкода штучного інтелекту). ЗВО використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії плагіату і використання штучного інтелекту: StrikePlagiarism (договір: <https://surl.li/uxojwn>). Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, ЕГ встановила, що здобувачі погано обізнані у питанні академічної доброчесності (не орієнтуються у кількісних вимогах до відсотків оригінальності тексту курсової та кваліфікаційної бакалаврської роботи). Здобувачі також ухилялися від відповіді на запитання про використання штучного інтелекту.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За даним критерієм ЕГ констатує часткову відповідність за підкритеріями 5.3, 5.4 та невідповідність за підкритерієм 5.1, 5.2. Освітня програма містить види атестації, які відповідають Стандарту підготовки бакалаврів зі спеціальності

053 “Психологія”. Заклад освіти здійснює заходи щодо популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти.

Недоліки

1. Відсутні якісні критерії оцінювання результатів навчання, як за освітніми компонентами, так і за видами практик та підсумковою атестацією. 2. Відсутність методичних матеріалів для здобувачів заочної форми освіти, відсутність структурованого наповнення курсів в системі онлайн навчання Google Classroom ускладнює процес здобуття знань здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання, а також розуміння завдань до практичних занять, самостійної роботи, критеріїв оцінювання знань здобувачів заочної форми навчання. 3. Програма атестаційного екзамєну включає назви ОК, які не відповідають освітній програмі 2024 року, а також не відповідає фокусу та меті самої ОП. 4. Недостатня обізнаність здобувачів у формах контрольних заходів і темі академічної доброчесності. 5. На сайті ЗВО є застаріле “Положення про кваліфікаційну роботу на здобуття ступеню вищої освіти “Бакалавр”, “Магістр”, в якому відсутня інформація про відсотки унікальності даних робіт, які є допустимими. 6. Згідно Матриці відповідності ПРН ОК Кваліфікаційна робота та Атестаційний екзамєн не дають можливість перевірити набуття здобувачами вищої освіти усіх ПРН, визначених Стандартом вищої освіти.

Рекомендації

1. Розробити і оприлюднити якісні критерії оцінювання результатів навчання; 2. Розробити і оприлюднити методичні матеріали для здобувачів заочної форми навчання. 3. Переглянути “Положення про кваліфікаційну роботу на здобуття ступеню вищої освіти “Бакалавр”, “Магістр”, додавши інформацію про програму перевірки на дотримання академічної доброчесності та визначення відсотків щодо унікальності текстів. 4. Переглянути програму атестаційного екзамєну. 5. До нового навчального року розробити методичні вказівки до написання кваліфікаційної роботи бакалавра із внесенням ЗК, СК та ПРН, які перевіряє даний вид атестації. 6. Переглянути Матрицю відповідності ЗК, СК та ПРН для ОК “Атестаційний екзамєн” та “Кваліфікаційна робота бакалавра”. 7. Залучати здобувачів до кращого розуміння форм контрольних заходів і важливості дотримання академічної доброчесності під час кураторських годин та/або за допомогою додаткових тематичних лекцій.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень Е

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Відповідно до таблиці 2 до ВСО, до реалізації освітньої програми залучено 19 викладачів, з яких 4 (21%) доктори психологічних наук, 4 (21%) кандидати психологічних наук, 2 кандидати педагогічних наук (10,5%), інші НПП - теж кандидати наук з відповідної спеціальності, яка корелює з освітньою компонентою, є НПП без наукового ступеня - це Ю.Кобиліна (ООК “Українська мова за професійним спрямуванням”), С.Решетнік (ООК “Фізична культура”), А.Аміразмаєва (ООК “Основи кримсько-татарської мови та культури”). Деякі НПП мають сертифікати В2 володіння англійською мовою (І.Маслянікова, О.Власова, О.Дробот), є членами спеціалізованих вчених рад (І.Біла). За запитом (запит 6), ЕГ було надано сертифікати щодо ПК (6 кредитів). Так, І.Маслянікова має свідоцтво ПК від Університету Менеджменту освіти за темою “Відкрита освіта та технології дистанційного навчання” (2021 р.), О.Костюченко має свідоцтво ПК за темою “Дизайн-мислення в освітній діяльності” від Центру українсько-європейського наукового співробітництва (2024 р.). Слід зазначити, що інформація, подана в таблиці 2 неповна, не зазначено кандидат з яких наук НПП, теми дисертаційних досліджень, інформація про фахові статті дуже обмежена, часто інформація про НПП, який закріплений в табл. 2 за освітньою компонентою не відповідає розробнику силабусу з тієї ж самої ОК. Інформація про викладачів викладена на сайті кафедри (<https://surli.cmcfig>). Згідно аналізу профілів НПП, представлених на сайті кафедри, С.Копилова (<https://surli.li/bdztol>) має часткову відповідність за п.1,3,4 ліцензійних вимог (застарілі публікації, або не відповідають ОК “Вступ до спеціальності” та усіх видів практик); С.Мітіна (<https://surli.li/wugrvo>) має відповідність за п.1,3,4,7,8,12,19, але це стосується ОК “Соціальна психологія”, “Психологія особистості”, а не ОК “Психофізіологія людини з основами генетики”; О.Власенко (<https://surli.li/iboklu>) має відповідність за п.1,3,4,12,19, дотичні до ОК “Майстерність публічного виступу”, невідповідність до ОК “Психологія травми” (відсутні публікації, дотичні до тематики даної ОК). І.Маслянікова (<https://surli.cc/anggpi>) має відповідність до ОК “Основи клінічної та патопсихології” за п.1,3,4,9,11,12,19. О.Дробот (<https://surli.cc/arkuoz>) відповідає ОК “Організаційна психологія”, “Диференційна психологія” за п.1-4, 6-8, 12, 19), є членкинею Української асоціації організаційних психологів та психологів праці. Не усі НПП мають фахові статті, ПК, які відповідають змісту ОК, які вони викладають.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедури конкурсного відбору викладачів на ОП є прозорими, недискримінаційними, що відображено в “Положенні щодо конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників в Таврійському національному університеті ім. В.І.Вернадського та укладання з ними трудових контрактів” (<https://surl.li/yzxenr>) та Змін до Положення (<https://surl.li/aapsow>). Згідно п.2.6 конкурс на заміщення посад НПП оголошується не пізніше ніж через два місяці після набуття ними статусу вакантних та не пізніше ніж за 3 місяці до закінчення терміну дії трудового контракту з особами, які обіймають ці посади. На зустрічі з адміністративним персоналом, начальник відділу кадрів, М.Вакулік, підтвердив цю інформацію, додавши, що термін укладання контрактів з НПП до 5 років. В розділі 5 Положення прописані чіткі вимоги, що висуваються до претендентів на посади, наприклад, на посаду доцента - наявність наукового ступеня, вченого звання, стаж науково-педагогічної діяльності не менше 5 років, наявність навчально-методичних праць, публікацій у фахових виданнях України та інших держав. Додатково враховуються видані монографії за профілем кафедри, опубліковані статті в базах Scopus та WoS, сертифікат з мовної освіти, міжнародне стажування тощо (с.7 Змін до Положення).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Залученість роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу майже не простежується. На зустрічі з НПП, І.Біла зазначила, що організувати такі зустрічі не просто, що це вимагає певних “фінансово-грошових відносин” і це важко, тому акцент робиться на Тижні психології, які кафедра організує два рази на рік і куди запрошують професіоналів практиків для проведення різних тренінгів та майстер-класів. С.Копилова, на зустрічі з НПП зазначила, що в рамках ОК “Вступ до спеціальності” запрошувала для гостьової лекції М.Усенко - директорку “УМСКУЛ”. Здобувачі, після гостьової лекції були запрошені на екскурсію до даного закладу, де на практиці змогли ознайомитися з роботою психолога з дітьми, які мають особливі освітні потреби. На зустрічі з роботодавцями, М.Усенко підтвердила цю інформацію.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Заклад вищої освіти заохочує науково-педагогічних працівників, керуючись “Положенням про преміювання науково-педагогічних працівників в ТНУ ім. В.І.Вернадського” (<https://surl.li/qtvprvc>). В Положенні зазначено, що преміювання стосується НПП, які оприлюднили результати наукових досліджень у виданнях, що індексуються БД Scopus та/або WoS, мають збільшення показника індексу Гірша. В ЗВО є практика рейтингування НПП, яка втілена в “Положення про систему рейтингового оцінювання діяльності наукових, науково-педагогічних працівників, кафедр і навчально-наукових інститутів в ТНУ ім. В.І.Вернадського” (<https://surl.gd/udylzd>). Як зазначив на зустрічі навчальник відділу кадрів М.Вакулік, за результатами рейтингування, НПП О.Дробот, І.Біла, які задіяні на даній ОП, були премійовані за результатами рейтингування, ТОП-10 кращих докторів наук (<https://surl.li/nrwpwr>). В ЗВО діє “Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників у ТНУ імені В.І.Вернадського” (<https://surl.li/eosagq>), в якому зазначено, що обсяг підвищення кваліфікації не може бути меншим, ніж шість кредитів протягом п'яти років (п. 1.9 Положення). В ТНУ діє Центр підвищення кваліфікації (<https://surl.li/dphcuq>), пропонуються курси ПК, є анкета для реєстрації (<https://surl.li/crjnuf>). Пропонуються курси на 30 годин (1 кредит): Інноваційні технології викладання української мови як іноземної, Бізнес-аналітика, Збереження ментального здоров'я в умовах війни”, так і курси на 180 годин: “Сучасні освітні тенденції і інноваційні практики навчання дорослих”, “Дитяча патопсихологія”, “Сучасна нейропсихологічна корекція у дитячому та дорослому віці”.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Критерій має повну відповідність за підкритерієм 6.2, 6.4, часткову відповідність за підкритеріями 6.1, 6.3. ЗВО має локальні документи, що регламентують процедуру конкурсного добору, рейтингування науково-педагогічних працівників, результати оприлюднено на сайті закладу. Існує система заохочення науково-педагогічних кадрів. В ТНУ ім. В.І.Вернадського налагоджена система підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за рахунок розроблених власних програм, як короткострокового (30 годин), так і довгострокового (180 годин) підвищення кваліфікації.

Недоліки

ЕГ констатує часткову відповідність науково-педагогічних працівників, задіяних на освітній програмі ліцензійним вимогам в рамках тих освітніх компонентів, до яких вони залучені, а саме - відсутні фахові статті, або вони застарілі, які є дотичними до освітніх компонентів, підвищення кваліфікації не в усіх НПП відповідає тематиці навчального курсу, публікації в базах Scopus та WoS мають деякі НПП. Інформація в таблиці 2 до ВСО не відповідає силабусам освітніх компонентів. В профілях викладачів на сайті кафедри відсутні сертифікати щодо підвищення кваліфікації, стажуванні. На освітній програмі залучення професіоналів-практиків, роботодавців є фрагментарним.

Рекомендації

1. Гаранту ОП, завідувачу кафедри при розподілі навчального навантаження враховувати відповідність науково-педагогічних викладачів ліцензійним вимогам, п.36-38. 2. Підвищити публікаційну активність науково-педагогічних працівників в межах тих освітніх компонентів, для викладання яких вони залучені. 3. Підвищити публікаційну активність викладачів у виданнях, що входять в бази Scopus та WoS. 4. Активно залучати експертів галузі, професіоналів-практиків до проведення гостьових лекцій, вебінарів, майстер-класів з вивітленням цих заходів на сайті кафедри. 5. До початку нового навчального року оновити профілі викладачів на сайті кафедри, викладати сертифікати, свідоцтва щодо їхнього стажування та підвищення кваліфікації, оновлювати публікації (за останні п'ять років).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Матеріально-технічне забезпечення ЗВО представлено навчальними приміщеннями (аудиторіями) для проведення лекційних, практичних, семінарських занять, обладнаними мінімально-необхідними меблями, комп'ютерною лабораторією, спортивною залом, актовим залом, приміщенням для НПП, бібліотекою з читальною залом, медичним пунктом, трьома гуртожитками. Площа та кількість приміщень відповідає нормативним вимогам. Освітній процес у ЗВО здійснюється у змішаному форматі (очно та дистанційно). Навчальний корпус та гуртожитки мають облаштовані укряття. Під час експертизи ОП ЗВО продемонстрував у дистанційному форматі свої матеріально-технічні ресурси, які є достатніми для забезпечення освітнього процесу за даною ОП. Характеристика матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу оприлюднені на сайті ЗВО (<https://surl.li/svnbyn>). Для реалізації ОП використовуються загальні для всього ЗВО матеріальні ресурси. Для реалізації дистанційного навчання, інформаційної підтримки очного навчання використовується ПЗ Google Workspase for Education Fundamentals, яке передбачає, зокрема, використання сервісу Google Classroom в корпоративному домені ТНУ. На ПК, доступних в комп'ютерних лабораторіях ЗВО, використовуються ліцензійні ОС та пакет Microsoft Office (Запит 15). Спеціальне ПЗ для ОП відсутнє. НМ забезпечення ОП включає наукову, навчально-методичну літературу, наявну в бібліотеці ЗВО (Запит 13), переважна більшість - українські видання 2005-2015 рр. та навчально-методичне забезпечення, розроблене НПП кафедри для даної ОП (<https://surl.li/jguoyd>). Методичними вказівками для підготовки до практичних та семінарських занять забезпечені всі ОК професійної підготовки окрім ОК 2.3 "Тренінг адаптивності", ОК 2.19 "Психодіагностика". що унеможливує досягнення ПР 2, 3, 4, 5, 6, 13, 14, 15, 16, 17, 18 в частині відповідності даним ОК. ЕГ зауважує, що на момент ознайомлення з матеріалами інтернет-сторінки ОП методичні рекомендації до практичних занять за всіма ОК були відсутні. Методичними рекомендаціями до виконання СР не забезпечена жодна ОК, що є суттєвим недоліком, оскільки СР передбачена кожним ОП та складає в середньому 50-60% загальної кількості відведених на ОК кредитів. Їх відсутність унеможливує повноцінне засвоєння навчального матеріалу та оволодіння методикою виконання завдань на рівні, необхідному для досягнення РН. Відсутні у вільному доступі й методичні матеріали до ОК загальної підготовки (ОК 1.1-1.8). В п. 11 Положення про організацію освітнього процесу в ТНУ (<https://surl.li/dzptqt>) визначено, що НМ забезпечення освітнього процесу, в тому числі, складають методичні матеріали для лекційних, практичних, семінарських занять, а також методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів. Задоволеність здобувачів НМ та МТ забезпеченням ЗВО та ОП вивчається шляхом анкетування (Запит 5, запитання 13, 14), а також спілкування завідувача кафедри зі здобувачами та керівництва ЗВО з представниками студентського самоврядування, на що було вказано під час зустрічі.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Здобувачі та викладачі ОП мають вільний доступ до відповідної інфраструктури в межах освітнього процесу: навчальних аудиторій, комп'ютерної лабораторії, спортивної зали - відповідно до розкладу занять або інших заходів, наукової бібліотеки, книжкового фонду та читальної зали - вільно в межах робочого часу, укриттів - під час оголошення повітряної тривоги, медичного пункту - за запитом. Здобувачі та викладачі отримують місце в гуртожитку, якщо мають відповідну потребу. Здобувачі та викладачі поінформовані про це, на що вказують під час зустрічей. Доступ до інформаційних ресурсів ЗВО здійснюється через сайт ЗВО (<https://tnu.edu.ua/>). На ньому розміщені загальні відомості про заклад, його керівництво, структуру, нормативні документи, порядок вступу, розклад занять, освітні програми, перелік дисциплін вільного вибору, анкетування, контактні номери телефону, іншу інформацію щодо освітнього процесу та функціонування закладу. До низки ресурсів (наприклад, до розкладу занять або опитувань) здобувачі мають доступ через корпоративну електронну пошту, що вбачається дуже доцільним. На сторінці кафедри психології, філософії та суспільних наук (<https://surl.li/boaosy>) розміщена інформація про матеріально-технічну базу, наукові гуртки, навчально-методичні праці (з посиланнями на доступ), співпраці зі стейкхолдерами, освітні програми тощо. На сторінці ОП (<https://surl.li/qzaoaqk>) розміщена інформація про саму ОП та навчальний план, групу забезпечення спеціальності, силабуси нормативних та вибіркових компонентів ОП, практичну підготовку (робочі програми та перелік баз практик), наукову роботу, теми курсових робіт. Бібліотека ЗВО має свою сторінку на сайті (<https://surl.li/izwyet>), на якій розміщено інформацію про саму бібліотеку, графік роботи, посилання на електронний каталог та репозиторій. У приміщенні бібліотеки надається безкоштовний доступ до інтернету за технологією Wi-Fi. Здобувачі та викладачі можуть отримати доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science як з комп'ютерів, доступних для користування в приміщенні бібліотеки, так і з власних пристроїв, підключившись до університетської мережі. Репозиторій бібліотек, зі слів завідувачки, був створений нещодавно і поки містить кваліфікаційні роботи здобувачів. Навчально-методичні праці НППІ та інші матеріали планується завантажити найближчим часом. Доступ до репозиторію доступний як з комп'ютерів бібліотеки, так і через інтернет.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Періодичне опитування здобувачів щодо їхніх потреб здійснюється за допомогою анкети для здобувачів, розміщеної на офіційному сайті ЗВО (<https://surl.li/mbinec>). Загальні результати опитування доступні на сторінці сайту (<https://surl.li/mbinec>), а також розподіляються за ОП та надаються відповідним кафедрам (Запит 5). Потреби та інтереси здобувачів вивчаються за допомогою запитання 13 "Чого Вам бракує під час навчання в Університеті?", та запитання 14 "Ваші поради щодо поліпшення підготовки здобувачів вищої освіти в Університеті" анкети. Безпека освітнього середовища для життя та фізичного здоров'я досягається шляхом дотримання санітарно-гігієнічних вимог, вимог техніки безпеки, протипожежної безпеки (вогнегасники, схеми евакуації, запасні виходи) в приміщеннях ЗВО, наявності медпункту у гуртожитку. Гуртожитки, обладнані кухнями, санітарними вузлами та душевими кабінами в необхідній кількості. Безпека освітнього середовища під час воєнного стану досягається шляхом облаштування укриттів в навчальному корпусі та гуртожитках, а також змішаної форми навчання. Безпека ментального здоров'я досягається шляхом наявності в ЗВО практичного психолога, яким проводиться регулярна діагностична, психопрофілактична та психотренінгова робота (<https://surl.li/uxcnosz>). У межах заходів із попередження та протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу та іншим формам неетичної поведінки здобувачі, у разі порушення їхніх законних прав та інтересів, мають змогу звертатися безпосередньо до адміністрації через концепцію відкритого простору (про що було заявлено адміністрацією ЗВО та підтверджено випускниками ОП під час зустрічей) або через розміщену в навчальному корпусі та на сайті ЗВО «Скриньку довіри» (<http://surl.li/wpllv1>). Для ефективного процесу адаптації здобувачів першого курсу до умов ЗВО на ОП введено нормативну ОК 2.3 "Тренінг адаптивності". Під час зустрічей здобувачі та випускники ОП оцінюють освітнє середовище як безпечне та комфортне, відмічають, що викладачі та адміністрація ЗВО йдуть на зустріч, з розумінням ставляться до їх проблем.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Освітня, організаційна, консультативна, інформаційна та соціальна підтримка здобувачів здійснюється як на рівні кафедри, так і через інші структурні підрозділи ЗВО, що регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ТНУ (<https://surl.li/buvvjrk>), а також іншими нормативними документами закладу (<https://surl.li/tzfkpo>). Здобувачі освіти мають можливість висловлювати свої пропозиції та ідеї через органи студентського самоврядування. Здобувачі ОП мають можливість отримати організаційну допомогу з адміністративних питань безпосередньо у куратора навчальної групи, лаборанта кафедри або у завідувача кафедри. Комунікація зі здобувачами ОП здійснюється під навчальних занять, індивідуальних консультацій, за допомогою месенджерів. Інформація про освітній процес, розклад занять, перелік вибіркових дисциплін, бази та програми практик, анонси заходів здійснюється через офіційний сайт ЗВО сторінки кафедри та ОП. Інформаційна підтримка освітнього процесу за навчальними дисциплінами, зокрема під час дистанційного навчання, здійснюється через середовище

дистанційного навчання Google Classroom. ЕГ проаналізувала наповненість електронних курсів, за якими був наданий доступ (Запит 11) та дійшла висновку, що присутній певний брак інформації та неструктурованість. Зокрема в електронних курсах відсутні посилання на навчально-методичні посібники за дисциплінами, а наповнення курсів зводиться лише до переліку питань практичного заняття та презентацій до лекцій. Відсутній чіткий розподіл за темами, лекційний матеріал, завдання які можуть бути оцінені безпосередньо в середовищі. ЕГ не вдалось отримати доступ до курсів, створених для здобувачів заочної форми навчання, гарантка проігнорувала цей запит. Здобувачі та випускники заочної форми не були присутні під час зустрічей. Консультативна підтримка організована у вигляді індивідуальних та групових консультацій, що спрямовані на вирішення освітніх, організаційних та соціальних питань здобувачів. Соціальна допомога включає сприяння адаптації студентів у навчальному середовищі, забезпечення житлом, харчуванням, гнучкістю у розрахунках за навчання, отриманням стипендій, наданням психологічної допомоги та врегулюванням конфліктних ситуацій. Психологічна підтримка здійснюється психологічною службою ЗВО, яка представлена практичним психологом (<https://surl.li/uxcn0z>)

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Під час огляду матеріально-технічного забезпечення було продемонстровано умови щодо забезпечення права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Зокрема, біля центрального входу до будівлі університету, а також в холі першого поверху встановлено пандуси, вказівні таблички в приміщеннях ЗВО та гуртожитку продубльовано шрифтом Брайля. У ЗВО затверджений «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з особливими освітніми потребами у ТНУ» (<http://surl.li/cqlusw>), згідно якого людина з особливими потребами може заздалегідь проінформувати помічника ректора про необхідну йому допомогу за вказаним номером телефону, або безпосередньо звернутися до чергового охоронця біля входу в заклад та отримати необхідну допомогу. У ЗВО розроблено та поступово реалізується план розвитку інклюзивного освітнього середовища на 2024-2025 рр. (Запит 21). ЕГ встановлено, що наразі особи з особливими освітніми потребами за ОП, яка акредитується, в закладі не навчаються.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Антикорупційні політики ЗВО унормовуються Наказом ректора «Про упередження корупційних відносин між учасниками навчального процесу», Антикорупційною програмою ТНУ, розміщеними на сайті закладу. На сайті закладу є окрема сторінка "Антикорупційна діяльність ТНУ", на якій містяться посилання на нормативні документи та результати анкетування (<https://surl.li/rddbtu>). Проводиться анкетування здобувачів вищої освіти щодо запобігання можливим проявам корупції, результати якого представлено станом на червень 2003 року на сайті ЗВО, результати анкетування за більш пізні періоди на сайті ЗВО відсутні. Створена анонімна електронна скринька довіри, за допомогою якої здобувачів можуть повідомити про випадки корупційних дій (<https://surl.li/fjbuor>). Також на сторінці є посилання на форму, за якою можна повідомити про випадки корупції до НАЗК, наведено телефон гарячої лінії та адресу електронної пошти НАЗК. Процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій вунормовуються Положенням про протидію булінгу, мобінгу та сексуальним домаганням в ТНУ (<https://surl.li/lxaxli>), Положенням про запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій в ТНУ (<https://surl.li/ikxddd>). Діє постійна діюча комісія з врегулювання конфліктних ситуацій, склад якої затверджується відповідним наказом (<https://surl.li/khqhtu>). В разі виникнення конфліктних ситуацій здобувачі вищої освіти можуть повідомити анонімно через електронну скриньку довіри на сайті Університету (<https://tnu.edu.ua/skrinka-doviri/>) або особисто залишити скаргу у скринці довіри, розміщену в приміщенні ЗВО. Відповідь на скаргу надається в разі вказання здобувачем адреси електронної пошти в 15 денний строк (якщо скарга анонімна) та в 30 денний строк (якщо скарга не анонімна). Функціонування скриньки довіри унормовується відповідним положенням (<https://surl.li/spwswd>). Здобувачі проінформовані про процедуру вирішення конфліктних ситуацій, послідовне застосування розгляду скарг на рівні кафедри, інституту, ЗВО. Запроваджується практика вирішення конфліктів типу «студент-студент», «студент-викладач» шляхом добровільної медіації. У закладі функціонує центр медіації під керівництвом практичного психолога ЗВО та прийнято Положення про центр медіації (<https://surl.li/fnmqsc>). Під час реалізації ОП конфліктів, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією, не траплялося. Згідно ВСО основним джерелом виникнення конфліктних ситуацій серед здобувачів пов'язані з проживанням у гуртожитках. У цих випадках скарги розглядаються органами студентського самоврядування, після чого збирається засідання студентської директорії, де, за безпосередньої присутності учасників конфліктної ситуації, скарги розглядаються та приймається певне рішення. Конкретних прикладів конфліктних ситуацій під час зустрічей зі здобувачами та студентським самоврядуванням озвучено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП відповідає Критерію 7 за підкритеріями 7.3, 7.5, 7.6, частково відповідає - за підкритеріями 7.2, 7.4, не відповідає - з підкритерієм 7.1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО забезпечують досягнення визначених ОП мети та ПРН. Університет має достатню матеріально-технічну базу, яка включає навчальні приміщення, комп'ютерну лабораторію, бібліотеку, спортивну та актову зали, 3 гуртожитки. Навчально-методичне забезпечення представлено науковою та навчально-методичною літературою, яка наявна в бібліотеці ЗВО та забезпечує всі нормативні ОК. Втім децю бракує сучасних видань. Навчально-методичне забезпечення кожної нормативної ОК ОП включає методичні рекомендації до практичних та семінарських занять, які знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО. ЕГ встановила, що відсутні методичні вказівки до практичних та семінарських занять до ОК 2.3 "Тренінг адаптивності" та ОК 2.19. Психодіагностика. За жодною ОК не було продемонстровано методичних рекомендацій до виконання самостійної роботи, що є суттєвим недоліком. ЗВО забезпечує вільний доступ викладачів та здобувачів до наявної інфраструктури та інформаційних ресурсів. У бібліотеці функціонує репозиторій, про те його наповнення на час експертизи обмежується кваліфікаційними роботами здобувачів. Інші навчально-методичні матеріали знаходяться на стадії поступового завантаження. Освітнє середовище задовольняє потреби та інтереси здобувачів, є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я. ЗВО забезпечує організаційну, інформаційну, соціальну та психологічну підтримку здобувачів ОП. Втім, не було продемонстровано інформаційної підтримки здобувачів заочної форми навчання. ЗВО створює достатні умови для можливості навчання здобувачів з особливими потребами, працює над створенням інклюзивного освітнього середовища. У ЗВО наявні унормовані антикорупційні політики, процедури на випадки конфліктних ситуацій.

Недоліки

1. Відсутність методичних рекомендацій до практичних та семінарських занять за ОК 2.3 "Тренінг адаптивності", ОК 2.19 "Психодіагностика". 2. Відсутність методичних рекомендацій до самостійної роботи здобувачів за всіма нормативними ОК. 3. Застаріла література за деякими ОК у фонді бібліотеки. 4. Відсутність в репозиторії бібліотеки навчально-методичних матеріалів. 5. Відсутність інформаційної підтримки здобувачів заочної форми навчання через середовище дистанційного навчання.

Рекомендації

1. Протягом року розробити методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів за нормативними ОК. 2. До наступного навчального року розробити методичні до практичних та семінарських занять за ОК 2.3 "Тренінг адаптивності", ОК 2.19 "Психодіагностика". 3. Регулярно оновлювати книжковий фонд бібліотеки за нормативними ОК. 4. До наступного навчального року наповнити репозиторій навчально-методичними матеріалами. 5. До наступного навчального року окремі дистанційні курси за всіма ОК ОП в середовищі дистанційного навчання для здобувачів заочної форми навчання. 6. Запровадити практику проведення практичним психологом ЗВО регулярних психологічних тренінгів з підвищення ефективності адаптації, формування навичок конструктивного спілкування, психопрофілактики конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень Е

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ЗВО розроблені та розміщені у вільному доступі документи, що регулюють процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП: Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм (<https://surl.li/wqkhyz>). Положення містить чіткий алгоритм з розроблення та запровадження ОП, вимоги до структури та змісту ОП та навчального плану, алгоритм моніторингу, періодичного перегляду та оновлення ОП. Розроблення ОП здійснюється проектною групою. Моніторинг ОП здійснюється випусковою кафедрою спільно з гарантом, Радою якості освіти, Вченою радою ЗВО. Перегляд ОП здійснюється робочою групою у складі керівника (гаранта ОП), членів РГ (НПП, здобувачів) на основі врахування пропозицій зацікавлених сторін - здобувачів ОП, випускників ОП, НПП, роботодавців, представників академічної спільноти. Періодичність перегляду - щорічно за результатами моніторингу. ОП затверджується Вченою радою ЗВО та вводиться в дію наказом ректора. Оновлення ОП відбувається робочою групою шляхом внесення змін до її структури та змісту на підставі перегляду, зміни законодавства, стандарту ВО та інших підстав, визначених в Положенні. За результатами щорічного перегляду розробляється проект ОП, який розміщується на сайті ЗВО для публічного ознайомлення. Зворотній зв'язок здійснюється за допомогою форми для зауважень та пропозицій (<https://surl.li/tedogk>). Отримані пропозиції та зміни відображаються в протоколах засідань робочої групи та випускової кафедри, а також в зведеній таблиці пропозицій та змін в ОП (Запит 1). Так, наприклад, в ОП 2024 року

за пропозицією зовнішнього стейкхолдера, представника академічної спільноти та рецензента ОП було введено ОК "Психологія резильентності в кризових умовах", в ОП відбулись зміни стосовно назв ОК та їх обсягу (Запит 1). Також в оновленій ОП було враховано зміни стандарту вищої освіти від 29.12.2023 р.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Пропозиції здобувачів під час періодичного перегляду ОП збираються шляхом регулярного анкетування здобувачів ЗВО (<https://surl.li/kixfon>), результатів обговорення проекту ОП (<https://surl.li/neyjse>), комунікації здобувачів з викладачами ОК та з завідувачкою кафедри, залучення органів студентського самоврядування. Доступ до анкетування здобувачі мають через корпоративну електронну пошту, створену ЗВО. Анкети створюється для опитування здобувачів за всіма ОП ЗВО, після чого відбувається формування результатів за окремими ОП (Запит 5). Анкетування в межах громадського обговорення ОП здійснюється випусковою кафедрою, результати обробляються робочою групою ОП. Під час візиту ЕГ впевнилася, що здобувачі залучаються до процедур моніторингу та перегляду освітніх програм. Здобувачі підтверджують, що приймають участь в анкетуваннях та опитуванні. Здобувачка, яка входить до робочої групи, Самохіна Ю. підтверджує свою участь в процедурі оновлення ОП: в ОП 2024 року обсяг переддипломної практики був збільшений до 9 кредитів ЄКТС за її пропозицією. Залученість здобувачів до даних процедур підтверджується документами, надіслані за запитом ЕГ (Запит 1, Запит 5). Втім окремі здобувачі недостатньо поінформовані про систему якості освіти, мають відділені уявлення про поняття освітньої програми, освітніх компонентів, важливості та можливості оновлення ОП. Тож ЕГ рекомендує звернути увагу на це питання та посилити обізнаність здобувачів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці залучаються до процесу моніторингу та перегляду ОП шляхом анкетування та запрошення на робочі зустрічі для обговорення ОП. ЗВО співпрацюють з роботодавцями в межах договорів про співпрацю та договорів практики, які розміщено на сторінці ОП (<https://surl.li/ghgque>). Серед них: ДПУ "Міжнародний дитячий центр "Артек", ТОВ "УМ СКУЛ", КНП КМКЛ №6 та ін. Співпраця з роботодавцями підтверджується низкою проведених заходів (<https://surl.li/ykdztv>). Вибір роботодавців для співпраці обумовлюється наявністю відповідних ОК та посад, зазначених в розділі "Придатність до працевлаштування". Серед категорій роботодавців: заклади освіти, заклади охорони здоров'я, реабілітаційні центри, центри соціально-психологічної допомоги, органи державної влади тощо. Пропозиції від роботодавців збираються під час практичної підготовки, спеціально організованих заходів, анкетування роботодавців (анкета розміщена на сторінці ОП), анкетування при громадському обговоренні проекту ОП. Представник роботодавців, директорка "УМСКУЛ" засновниця ТОВ UM Space початкова школа м. Києва М. Усенко, надала рецензію на ОП 2024 року. Є приклади врахування пропозицій роботодавців при останньому перегляді ОП: внесено ОК "Психологія травми" при оновленні 2024 року (Додаток 1), "Психологія праці" - в проект оновлення 2025 року (<https://surl.li/badglw>). Під час зустрічі з ЕГ представники роботодавців позитивно оцінювали підготовку здобувачів, які проходять в них практику. М. Усенко повідомила, що здобувачка 2 курсу Шпак М. вже працює в ТОВ UM Space. Під час зустрічі роботодавці наголошували, зокрема, на посиленні підготовки здобувачів для роботи з дітьми, в тому числі, які є внутрішньо переміщеними особами або постраждалими внаслідок війни. Не всі присутні роботодавці вносили пропозиції при оновленні ОП і зазначали, що не були залучені до процесу обговорення ОП.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У відомостях про самооцінювання зазначено, що здійснюється анкетування випускників щодо їх кар'єрного шляху, відповідна анкета розміщена на сайті ЗВО (<https://surl.li/zpirce>) та призначена для всіх випускників, а не випускників конкретної ОП. Втім, за потреби можна сформулювати результати анкетування випускників конкретної ОП. Розділ сайту, присвячений працевлаштуванню випускників ЗВО в цілому (<https://surl.li/ggzqrc>) містить лише рекомендовані вакансії (більшість з них вже неактуальні), рекомендації щодо складання резюме, об'яви щодо надання грошової допомоги та посилання на анкету для роботодавців, доступ до якої можливий тільки в корпоративному домені (тобто роботодавці не мають доступу до анкети). Результати анкетування випускників, наведені на сайті, стосуються всіх випускників ЗВО і містять загальні питання щодо задоволеності освітнім процесом, корисності знань тощо. Випускники ОП (2 особи), які були присутні на зустрічі, на даний момент є здобувачками ОП "Психологія" за другим (магістерським) рівнем вищої освіти в цьому ж ЗВО, тож вони регулярно надають зворотний зв'язок, спілкуючись з НПП та завідувачкою кафедри. Вони позитивно оцінюють ОП, її зміст, висловлюють певні пропозиції, але в даній ситуації є захищавленими особами. Можливості почути точку зору інших випускників ОП, зокрема, заочної форми навчання ЕГ не мала. Практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми відсутня.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

В ЗВО розроблено Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ТНУ (<https://surl.li/gmgsvg>). Моніторинг ОП регламентується Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та оновлення освітніх програм (<https://surl.li/wqkhyz>), Положенням про Раду якості освіти (<https://surl.li/vnvpzu>). СВЗЯ в ЗВО функціонує на наступних рівнях: здобувачі, працівники кафедри, працівники навчально-наукового інституту, навчальний відділ, навчально-методичний відділ, ректорат, Рада якості освіти, Наглядова рада, ректор, Вчена рада. Окремий структурний підрозділ, який відповідає за внутрішнє забезпечення якості освіти, відсутній. Під час зустрічі адміністрація ЗВО наголосила на недоцільності його створення. Періодичний перегляд освітніх програм відбувається щорічно випусковою кафедрою та робочою групою. Система контролю якості освіти містить такі складові: готовність кафедри до навчального року, якість проведення занять та контрольних заходів, навчальне методичне забезпечення, рівень засвоєння здобувачами навчального матеріалу. У ВСО за цим підкритерієм наводиться загальний опис процедури моніторингу та перегляду ОП відповідно до зазначених положень без вказання реальних виявлених СВЗЯО недоліків. Отже, з ВСО можна зробити висновок, що СВЗЯО розуміється виключно як процедура перегляду та оновлення ОП з урахуванням пропозицій робочої групи та інших заінтересованих сторін, що свідчить про нерозуміння ЗВО процедур і процесів внутрішнього забезпечення якості, ігнорування важливості детального процесу самооцінювання на ОП. ЕГ було виявлено суттєві недоліки в критерії 5 (підкритерій 5.1), що стосуються відсутності якісних критеріїв оцінювання кваліфікаційної бакалаврської роботи та критерії 7 (підкритерій 7.1), які полягають у відсутності необхідного, визначеного Положенням про організацію освітнього процесу в ТНУ, навчально-методичного забезпечення (методичних рекомендацій до практичних та семінарських занять з двох нормативних ОК та методичних рекомендацій до самостійної роботи здобувачів). СВЗЯО в процесі моніторингу не виявила дані недоліки, що свідчить про її неефективність та формальність процедури моніторингу ОП. Відповідно до п. 3.3.1 Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ТНУ (<https://surl.li/gmgsvg>) контроль за наявністю навчально-методичного забезпечення ОП покладається на другий рівень СЗЯ (кафедри, гаранті ОП, робочі групи). Надані ЕГ протоколи засідань кафедри та робочої групи (Запит 1) та документи, в яких відображаються результати контролю якості освіти (Запит 19) не містять інформації щодо виявлених ЕГ недоліків, що вказує на неефективність СВЗЯО ЗВО. ЕГ вважає це суттєвим недоліком та невідповідністю за критерієм 8.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ВСО зазначається, що акредитована ОП зауважень та пропозицій з останньої акредитації не мала. При цьому при розробці ОП враховувався досвід підготовки за спеціальністю провідних ЗВО м. Києва. Конкретних прикладів, який саме досвід було враховано не зазначається. Обмін досвідом з акредитації ОП відбувся на міжкафедральному семінарі «Підготовка акредитації освітніх програм кафедри» (посилання на анонс або звіт не надається). На запит ЕГ ЗВО було надано два документи (Запит 20), серед яких: витяг з протоколу засідання Ради якості освіти від 27.11.24 з попередніми результатами акредитаційних експертиз освітніх програм ТНУ та затвердженим планом усунення виявлених недоліків в межах ЗВО на період до червня 2025 року; витяг з протоколу засідання кафедри психології, філософії та суспільних наук про підготовку до акредитації ОП "Психологія" та "Соціальна робота", яким затверджується низка заходів на основі затвердженого Радою якості освіти плану усунення недоліків, а також аналізу звіту ЕГ щодо акредитації ОП «Психологія» другого (магістерського) рівня. Серед таких заходів: підвищення рівня професійної майстерності викладачів, посилення співпраці з випускниками, ознайомлення з оновленими нормативними документами, самоперевірка силабусів та навчально-методичного забезпечення. Водночас зазначеними заходами не охоплено більшість недоліків та рекомендацій, зазначених у звіті ЕГ, який розміщений на сайті ЗВО (<https://surl.li/msvkhu>). Зокрема, не врахована рекомендація щодо посилення зв'язку мети ОП з місією ЗВО, оновлення списку літератури в силабусах. Натомість ЗВО оперативного відреаговано на суттєвий недолік: у Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату у п.6.11 прибрано відсотки ступеня оригінальності тексту відповідно до принципу нульового толерування фактів академічної недобросовісності здобувачів. Таким чином, результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти частково враховуються під час перегляду ОП робочою групою. На рівні ЗВО ЕГ відмічає оперативне реагування на висунуті зауваження та недоліки.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Пріоритетність забезпечення якості вищої освіти оформлена на найвищому інституційному рівні та задекларована в Стратегії розвитку ТНУ на 2024-2034 рр. (<https://surl.li/dfhyru>). Під час візиту ЕГ переконалась, що всіма учасниками освітнього процесу та членами академічної спільноти підтримуються цінності щодо академічної доброчесності, прагнення до досконалості, важливості якісної вищої освіти. Відповідно до положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ТНУ (<https://surl.li/gmgsvg>) СВЗЯ в ЗВО функціонує на наступних рівнях: здобувачі, працівники кафедри, працівники навчально-наукового інституту, навчальний відділ, навчально-

методичний відділ, ректорат, Рада якості освіти, Наглядова рада, ректор, Вчена рада. Тож представники академічної спільноти ЗВО на всіх рівнях мають залучатися до процесів забезпечення якості освіти. ЕГ констатує, що на даний момент СВЗЯ в ЗВО працює недостатньо ефективно, на що вказує той факт, що не було виявлено суттєві недоліки на ОП, яка акредитується, відповідно не вжито заходів для їх усунення. Процедури моніторингу якості освіти в окремих випадках залишаються формальними та зводяться до анкетування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів, періодичної перевірки силабусів та іншої документації, рейтингування НПП. Втім формування культури якості освіти є складним, багатоступеневим та тривалим процесом. ЕГ відмічає, що в ЗВО вживаються заходи щодо поступового формування такої культури в академічній спільноті. Серед них: розробка та оновлення відповідних нормативних документів, створення Ради якості освіти, проведення засідань та семінарів щодо аналізу попередніх акредитацій освітніх програм, внутрішня та зовнішня академічна мобільність, забезпечення відкритості університетського та інформаційного середовища, дотримання норм академічної доброчесності, оперативне реагування ЗВО на виявлені зовнішньою системою якості освіти недоліки та пропозиції, створення окремої сторінки на сайті ЗВО з інформацією про моніторинг якості освіти (проте ЕГ рекомендує не обмежуватись на ній лише інформацією про результати анкетування та рейтингування НПП).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЗВО послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Перегляд ОП здійснюється щорічно на основі опитувань заінтересованих сторін, обговорення робочою групою, громадського обговорення проєкту ОП. Оновлення ОП протягом року, зокрема, при змінах стандарту вищої освіти не відбувається. Здобувачі залучаються до процесу перегляду ОП шляхом опитування, анкетування, через органи студентського самоврядування. На ОП наявні приклади врахування їх пропозицій. Роботодавці залучаються до перегляду ОП через анкетування, рецензування ОП, опитування під час практики, запрошення на засідання робочої групи. Співпраця з роботодавцями підтверджується ЕГ. Роботодавці відмічають високий рівень підготовки здобувачів за ОП. Наявні приклади врахування пропозицій роботодавців, втім самі роботодавці зазначають, що вони рідко вносять пропозиції. У ЗВО частково запроваджена практика збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників за допомогою загального анкетування, втім окремо кар'єрний шлях ОП кафедрою не відслідковується. У ЗВО функціонує система внутрішнього забезпечення якості освіти, розроблено низка відповідних нормативних документів, функції щодо моніторингу якості освіти покладені на структурні підрозділи ЗВО (кафедри, інститути, НМВ, ректорат). Проте система не змогла вчасно виявити та відреагувати на виявлені ЕГ суттєві недоліки ОП у критеріях 5, 7, отже ЕГ вважає СВЗЯО недостатньо ефективною та вважає це суттєвим недоліком в частині відповідності критерію 8. На рівні ЗВО відмічається реагування на висунуті зауваження та недоліки в процесі зовнішнього оцінювання якості освіти, зокрема, під час попередніх акредитацій інших ОП. На рівні ОП, яка акредитується, результати зовнішнього оцінювання враховуються частково. В академічній спільноті ЗВО культура якості освіти формується поступово. До забезпечення якості освіти нормативними документами залучаються всі рівні функціонування ЗВО. Частина визначених процедур здійснюється формально. На рівні ЗВО здійснюється регулярно здійснюються заходи для формування культури якості освіти. Таким чином, ЕГ констатує, що ОП відповідає даному критерію частково.

Недоліки

ОП не оновлюються в процесі реалізації (до наступного перегляду) при зміні стандарту вищої освіти. Недостатня поінформованість здобувачів щодо СВЗЯО, важливості перегляду ОП. Відсутня практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників на рівні ОП. СВЗЯО ЗВО не виявляє та не реагує на суттєві недоліки ОП. Результати зовнішнього забезпечення якості освіти враховуються частково.

Рекомендації

1. Запровадити практику оновлення ОП в процесі її реалізації, наприклад, при зміні стандарту вищої освіти. 2. Посилити інформування здобувачів щодо СВЗЯО, її процедури, можливості здобувачів брати в ній участь. 3. Потягом року на рівні ОП (кафедри) запровадити практики збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників, враховувати її під час перегляду ОП. 4. СВЗЯО ЗВО проводити періодичний якісний моніторинг ОП, оперативно виявляти та реагувати на знайдені недоліки. Розглянути можливість створення окремого структурного підрозділу з забезпечення якості освіти. 5. На рівні ОП посилити практику врахування результатів зовнішнього оцінювання якості освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень Е

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, що врегульовують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регламентуються Статутом Університету (<https://surl.li/avlizv>) та відповідними Положеннями, які є чіткими і зрозумілими, у вільному доступі на офіційному веб-сайті ЗВО. Під час реалізації ОП дотримуються.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЗВО не пізніше ніж за місяць до затвердження ОП або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт (<https://surl.li/jveadd>) із метою отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів (<https://surl.li/jyqbqb> – опитування не є знеособленим, адже передбачає попередню реєстрацію через електронну пошту Google). ЕГ вважає доцільним залишати у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО рецензії стейкхолдерів та фідбек роботодавців.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО не забезпечує на своєму веб-сайті відкритий доступ до інформації в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства. На момент візиту ЕГ були відсутні навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, методичні матеріали для здобувачів заочної форми освіти. Веб-сайт є малоінформативним, у ньому також важко орієнтуватися користувачу.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Позитивними практиками за критерієм є наявність чітких і зрозумілих правил і процедур, що врегульовують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, а також вчасна публікація проєкту ОП для отримання скарг і пропозицій стейкхолдерів.

Недоліки

Низька інформативність веб-сайту, відсутність його usability, відсутність публікацій важливих документів (навчальних планів, силябусів тощо) для здобувачів заочної форми здобуття освіти, неможливість анонімно внести зауваження або пропозиції до проєкту ОП, відсутність рецензій та відгуків роботодавців та інших зацікавлених сторін на веб-сайті

Рекомендації

1. Підвищити usability та інформативність офіційного веб-сайту ЗВО. 2. Опублікувати детальну інформацію про ОП для здобувачів заочної форми освіти. 3. Надати стейкхолдерам можливість анонімно вносити зауваження та пропозиції до проєкту ОП, а також розробити сторінку із фідбеком стейкхолдерів щодо якості ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	E
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	E
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	E
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків_16691.pdf	UXrPoo6gJ3oMSz1OYHBjkYwwXX+5PqMAGVtPF G8csA=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Літвінова Ольга Володимирівна

Члени експертної групи

Татьянчиков Андрій Олександрович

Шугайло Софія Євгенівна